

GGZ Friesland

Jaarverslag 2023

Stichting GGZ Friesland

Bestuursverslag	3
Jaarverslag 2023 Raad van Toezicht Stichting GGZ Friesland	15

JAARREKENING

1	Geconsolideerde balans per 31 december 2023	22
2	Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	24
3	Geconsolideerd overzicht totaalresultaat	25
4	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	26
5	Grondslagen van waarderingen en resultaatbepaling	28
6	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	43
7	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	58
8	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	59
9	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	59
10	Overzicht langlopende schulden ultimo 2023 (geconsolideerd)	60
11	Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	61
12	WNT-verantwoording 2023 Stichting GGZ Friesland	66
13	Enkelvoudige balans per 31 december 2023	71
14	Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	73
15	Grondslagen van waarderingen en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	75
16	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	76
17	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	88
18	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	89
19	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	89
20	Overzicht langlopende schulden ultimo 2023 (enkelvoudig)	90
21	Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	91
22	Vaststelling en goedkeuring	95

OVERIGE GEGEVENS

1	Statutaire regeling winstbestemming	98
2	Nevenvestigingen	98
3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	99

Bestuursverslag

Het bestuur van de stichting GGZ Friesland biedt hierbij zijn bestuursverslag aan voor het boekjaar dat geëindigd is op 31 december 2023.

Inleiding

Algemene ontwikkelingen in de GGZ

De Nederlandse zorg staat voor de nodige uitdagingen en dat geldt ook voor de zorg voor mensen met (ernstige) psychische problemen en psychiatrische stoornissen. Niet voor niets is in 2022 het Integraal Zorgakkoord (IZA) tot stand gekomen. Het belangrijkste doel van het IZA is om de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van de zorg op lange termijn te waarborgen. Met het akkoord moet het hoofd worden geboden aan de groeiende zorgvraag, de stijgende zorgkosten, het personeelstekort in de zorgsector en de noodzaak om de zorg duurzamer en efficiënter te organiseren. GGZ Friesland is als kerninstelling nauw betrokken bij de regionale uitwerking van het IZA, maar ook intern staat de organisatie voor de nodige uitdagingen.

Strategische koers 'It begjint tegearre.'

In de nieuwe strategische koers die in 2023 tot stand is gekomen, worden de grote transities in de zorg, de strategische keuzes van GGZ Friesland en de operationele opgaven die daaruit voortkomen bij elkaar gebracht. Aan de totstandkoming van de deze strategische koers is een zorgvuldig proces voorafgegaan. Gestart is met een grondige analyse van zowel interne sterktes en zwaktes als externe kansen en bedreigingen, gebruikmakend van feedback van stakeholders, patiëntervaringen, en inzichten van medewerkers. De koers is verder verfijnd door workshops en strategische sessies waarin de missie, visie, en kernwaarden van GGZ Friesland centraal stonden. Dit proces zal resulteren in een, begin 2024 vast te stellen strategische koers. Deze weerspiegelt niet alleen de organisatorische ambities, maar adresseert ook de verwachtingen en behoeften van patiënten en medewerkers en is gericht op duurzame verbeteringen in zorgkwaliteit. Bovenal is de koers gericht op organisatorische efficiëntie, waardoor er meer gedaan kan worden met de steeds schaarser wordende financiële middelen en de schaarser wordende arbeidscapaciteit efficiënter en effectiever kan worden ingezet. Hier vloeien de belangrijkste interne uitdagingen voor 2024 uit voort. De bedrijfsvoering moet op een voldoende niveau komen, waarbij sturing op het financiële resultaat en het in staat zijn tot deugdelijk verantwoorden randvoorwaarden zijn voor het in de toekomst kunnen realiseren van een nieuwe kliniek.

In 2024 zal de operationele vertaling van de koers vorm krijgen.

Algemene informatie

Hoewel er in 2023 hard is gewerkt aan een nieuwe strategische koers, werden de kaders voor de plannen en acties van GGZ Friesland in 2023 nog overwegend bepaald door het meerjarenbeleidsplan '20-'24 'Verder Naar Voren'. Dit betekende het volgende.

Uitgangspunten:

- Herstelvisie is leidend in alles wat wij doen
- Als organisatie werken wij volgens de principes van High Performance Organization(HPO)

Drie thema's bepalen ons organisatiebeleid:

- Meer en betere samenwerking, zowel in- als extern
- Meer eigenaarschap en lokale regie; inhoudelijke sturing bij de professionals in de regio
- Minder bureaucratie en minder regeldruk

Strategisch kiezen wij:

- GGZ Friesland is er met name voor de ernstige psychiatrische aandoeningen
- Synaeda/CAGGB voor de meer planbare specialistische psychiatrie
- Wij vormen de ruggengraat in de regio met AcuuT, Klinisch, ernstige psychiatrie voor de verschillende doelgroepen

(Kern)activiteiten van de Stichting

GGZ Friesland is een geïntegreerde instelling die zorg biedt aan mensen van 0 tot 100 jaar met ernstige en complexe psychische stoornissen. Deze zorg beslaat het totale palet: triage, acute zorg (ambulant en klinisch), diagnostiek, ambulante behandelingen (zowel outreachend, poliklinisch als middels ehealth), klinisch verblijf zo nodig binnen de wet Wvvgz, Beschermd Wonen. Het werkgebied is vooral de gehele provincie Friesland. De herstelvisie is de leidraad voor het (be)handelen. Ervaringsdeskundigen én familie en naasten zijn van onschatbare waarde en nemen een belangrijke plek in de behandeling. Sinds de overdracht van delen van de basis GGZ en kortdurende Specialistische GGZ naar een andere partner (Synaeda) heeft de GGZ Friesland haar kerntaken verspreid over twee bedrijfsonderdelen waarbij GGZ Friesland de zorg aan mensen met ernstige psychische stoornissen, met vaak comorbide problematiek, zoals verslaving, verstandelijke beperking of met een juridische titel op zich neemt.

Juridische structuur (inclusief groepsstructuur)

Stichting GGZ Friesland (verder te noemen: GGZ Friesland) is op 3 september 2019 enig aandeelhouder van Synaeda PMC B.V. (verder te noemen: Synaeda) geworden. In de vier jaren daarvoor heeft GGZ Friesland zijn enkelvoudige planbare zorg overgebracht naar Synaeda, vanuit de overtuiging dat deze zorg daar het meest passend geleverd kan worden. Op 31 januari 2020 werd GGZ Friesland enig aandeelhouder van CAGGB B.V. (verder te noemen CAGGB). CAGGB levert zorg aan volwassenen en kinderen/jeugd in de noordoosthoek van Friesland. In 2023 is CAGGB gefuseerd met Synaeda. Formeel gaan de twee organisaties door onder de naam van Synaeda, maar vanwege de naamsbekendheid in de regio wordt de naam van CAGGB (vooralsnog) gehandhaafd.

Er is sprake van een personele unie in bestuur en in intern toezicht. De samenstelling van de raden van bestuur en de raden van toezicht/commissarissen zag er in 2023 als volgt uit.

Periode 1 januari t/m 30 april 2023

De heer Paul de Bot was bestuurder (interim) van GGZ Friesland. De heer Ton Dhondt was bestuurder van GGZ Friesland, Synaeda en CAGGB. De Raad van Toezicht van GGZ Friesland vormde ook de raden van commissarissen van Synaeda en CAGGB.

Periode 1 mei t/m 29 september 2023

De heren Arron Bell en Ton Dhondt waren bestuurders van GGZ Friesland, Synaeda en CAGGB. De Raad van Toezicht van GGZ Friesland vormde ook de raden van commissarissen van Synaeda en CAGGB.

Periode 29 september t/m 31 december 2023

De heren Arron Bell en Ton Dhondt waren bestuurder van GGZ Friesland en Synaeda. De Raad van Toezicht van GGZ Friesland vormde ook de Raad van Commissarissen van Synaeda.

Tot slot is GGZ Friesland enig aandeelhouder van GGZ Collectief B.V. Hierin vinden geen activiteiten plaats.

Interne organisatiestructuur en personele bezetting

De interne organisatiestructuur wordt gekenmerkt door een systeem van duale besturing. Dit betekent dat zowel de operationele bedrijfsvoering als de inhoudelijke zorgaspecten gelijkwaardig vertegenwoordigd zijn op het niveau van de raad van bestuur, de directies en de managementlaag daaronder. Elk duo heeft een integrale verantwoordelijkheid voor hun specifieke onderdeel en de raad van bestuur draagt de integrale verantwoordelijkheid voor de hele organisatie. De besturingscyclus is zodanig ontworpen dat op alle niveaus dezelfde set prestatie indicatoren worden gebruikt, waarbij het aggregatieniveau verschilt. De verantwoording richting de Raad van Toezicht is op eenzelfde manier ingericht. Voorafgaand aan de plenaire vergaderingen van de Raad van Toezicht worden de verantwoordingsrapportages uitgebreid besproken in de Auditcommissie en/of de Commissie Kwaliteit en Veiligheid.

De problemen die er in 2022 al waren met het aanleveren van betrouwbare stuurinformatie, deden zich voor GGZ Friesland ook in 2023 nog voor. Het dwong de organisatie tot het gebruik van alternatieve methoden en schattingen. Dit leidde op alle organisatieniveaus tot een gevoel van onzekerheid over de beheersing. De organisatie moest zich verlaten op de beschikbare gegevens en de ervaringen van zijn managers en directeuren om richting te bepalen.

Op management en directieniveau heeft een aantal wisselingen plaatsgevonden. Op de bestuurssamenstelling is hiervoor al ingegaan.

GGZ Friesland heeft een goede werkrelatie met haar medezeggenschapsraden: de Ondernemingsraad, de Cliëntenraden en de Familieraad. Vertegenwoordigers hiervan worden door de organisatie in een zo vroeg mogelijk stadium in de plannen betrokken. Waar het aantal advies- en instemmingsverzoeken in 2022 beperkt was, zijn de medezeggenschapsorganen in 2023 verscheidene malen geconsulteerd, onder andere in de werving van een nieuwe bestuurder en twee nieuwe toezichthouders en voor de nieuwe strategische koers.

Verder beginnen de specialistische staven (van psychiaters, psychologen en van Verpleegkundig Specialist (met daaraan verbonden de Verpleegkundigen en Agogen Raad)) zo langzamerhand vorm te krijgen. Zij nemen aan verschillende overleggen deel en het bestuur overlegt periodiek met hen.

Belangrijke elementen van het gevoerde beleid en verwachtingen.

Nieuwbouw

In het afgelopen jaar heeft GGZ Friesland, na zorgvuldige overweging, besloten om de bouw van de Brédyk, de geplande nieuwe kliniek met poliklinieken, uit te stellen. Deze beslissing werd genomen tegen de achtergrond van een financieel onzekere situatie waarin GGZ Friesland zich bevindt, gecombineerd met stijgingen in bouw- en rentekosten die het project aanzienlijk duurder zouden maken dan oorspronkelijk begroot. Hoewel dit uitstel een moeilijke keuze was, gegeven de ambitie van GGZ Friesland om de toegankelijkheid en kwaliteit van de geestelijke gezondheidszorg in de regio te verbeteren, beschouwt de organisatie het als een noodzakelijke stap om haar financiële gezondheid en duurzaamheid op de lange termijn te waarborgen. GGZ Friesland blijft zich onverminderd inzetten om de bouw van de kliniek te realiseren op basis van de eerder geformuleerde uitgangspunten, maar kijkt ook waar kosten bespaard kunnen worden. Dat leidt waarschijnlijk tot een ander ontwerp.

Uitwerking Integraal zorgakkoord in Friesland

In samenwerking met diverse zorgpartners en stakeholders is er in 2023 een bijdrage geleverd aan de regionale inspanningen om de geestelijke gezondheidszorg in de provincie Friesland te verbeteren. GGZ Friesland heeft met zijn kennis en expertise onder meer bijgedragen aan de totstandkoming van een regiobeeld, inclusief een verdiepend regiobeeld GGZ, en regioplan. Het regiobeeld GGZ laat een gedetailleerd beeld van de uitdagingen en kansen zien binnen de GGZ in de provincie en in het regioplan is een pad uitgestippeld voor toekomstige acties en verbeteringen.

Een belangrijk aspect van deze regionale aanpak is de ontwikkeling van een regionale governance structuur. Daar is onder andere tijdens een bijeenkomst op 27 november 2023 over gesproken met alle betrokken partijen.

De regionale focus ligt op het aanpakken van vier opgaven: gezond leven & opgroeien, gezond ouder worden, mentale gezondheid & weerbaarheid, en het creëren van een toekomstbestendig zorglandschap door middel van concentratie & spreiding. GGZ Friesland zet samen met huisartsen en gemeenten in op het vroegtijdig signaleren van (ernstige) psychische problematiek en het zo snel mogelijk naar passende zorg leiden, om zo escalatie binnen de keten waar mogelijk af te wenden.

De voortgang tot dusver weerspiegelt vooral strategische en bestuurlijke ontwikkelingen, een noodzakelijke eerste stap voor het leggen van een solide basis voor verdere acties die in de komende jaren meer vorm gaan krijgen.

GGZ Friesland doet dat in nauwe samenspraak in het door haar opgerichte Fries Netwerk Psychiatrie waarin de grotere ggz-instellingen, huisartsen, patiëntenorganisatie en de grootste verzekeraar in Friesland verenigd zijn. De IZA ontwikkelingen sluiten nauw aan bij de ambities van GGZ Friesland om de hulpvraag van burgers en patiënten in samenwerking met andere zorg- en dienstenaanbieders op te pakken, zoals in de regioteams, de epa-pilots, het Súd West Fryslân samenwerkingstraject en de FACT+ en ACT-teams.

Expertisenetwerken

In 2023 is de beweging richting expertisenetwerken geëvalueerd. Tot nu toe zijn er zeven expertisenetwerken opgezet en/of in ontwikkeling, waaronder Leefstijl, Psychose, Eetstoornissen, LVB & Psychiatrie, Ontwikkelingsstoornissen. Deze netwerken streven ernaar kennisdeling en -ontwikkeling te bevorderen om specialistische behandeling en begeleiding te blijven bieden. Ondanks enkele uitdagingen in het betrekken van actieve leden en het realiseren van structurele verbindingen met regioteams en specialistische poli's, hebben expertisenetwerken positieve stappen gezet. Ze hebben zich ingezet voor innovatieve projecten, zoals de heroprichting van 'early detection' door het expertisenetwerk Psychose en

de integratie van behandeltrajecten voor volwassenen, jongeren en jeugd door het expertisenetwerk Eetstoornissen.

De evaluatie heeft echter ook belemmeringen aan het licht gebracht, waaronder moeilijkheden bij het vinden van actieve leden en een gebrek aan zichtbaarheid en draagvlak binnen de organisatie. Daarnaast wordt het van belang geacht dat er concrete afspraken worden gemaakt om deelname te faciliteren en de samenwerking tussen expertisenetwerken en specialistische poli's en behandelafdelingen te optimaliseren.

Het voortzetten van de ontwikkeling van expertisenetwerken wordt gezien als cruciaal voor het behoud en de ontwikkeling van kennis binnen GGZ Friesland. Met een hernieuwde focus wil GGZ Friesland de expertisenetwerken in 2024 verder ontwikkelen.

Hervorming reactivering MindUp

In 2023 heeft MindUp, onderdeel van GGZ Friesland, voorbereidingen getroffen voor de hervorming van de reactivering. Het jaar stond in het teken van de projectfasering voor de hervorming, beginnend met een grondige evaluatie van de huidige en gewenste situatie, gevolgd door de ontwikkeling en vaststelling van nieuwe werkmethoden. Het doel van de hervorming was niet alleen om een rendabele werkwijze te creëren maar ook om ervoor te zorgen dat deze methodes goed aansluiten bij de behandelingen aangeboden door GGZ Friesland en externe ketenpartners.

De implementatie van de herstructurering van MindUp, voorzien voor de eerste helft van 2024, zal naar verwachting de kwaliteit van de geboden zorg verhogen en de samenwerking binnen de gehele zorgketen verbeteren.

IHT en kind & jeugd

De onderdelen Spoed en Intensive Home Treatment (IHT) hebben hun ontwikkeling voortgezet conform de eerder geformuleerde strategie. Wat kind en jeugd betreft is er een toename in de zorgactiviteiten voor kinderen en jongeren waarneembaar. Het Jongvolwassenencircuit (JVC) is eerder al geïmplementeerd om de continuïteit van zorg voor jongvolwassen patiënten te waarborgen, ongeacht wijzigingen in financieringsstructuren. Dit heeft geleid tot een verhoogd aantal aanmeldingen, een trend die ook zichtbaar is bij Kinnik, mede dankzij de strategische focus op samenwerking met hoogspecialistische zorgaanbieders, waaronder Jeugdhulp Fryslân.

Suïcidepreventiecommissie

De suïcidepreventiecommissie, in samenwerking met GGD Fryslân, gemeenten en ziekenhuizen in Friesland, heeft zich ook in 2023 gericht op het minimaliseren van het aantal suïcides.

GGZ Rookvrij

In 2022 heeft de High Intensity Care (HIC) in Leeuwarden een beleid ingevoerd om de locaties rookvrij te maken. In 2023 zijn voorbereidingen getroffen om dit beleid stapsgewijs door te voeren in de hele organisatie.

Diversiteit en integraliteit binnen GGZ Friesland

In 2023 is de stuurgroep Diversiteitsbeleid en inclusiviteit van start gegaan. Deze stuurgroep heeft in de organisatie onder de medewerkers een uitvraag gedaan op deze terreinen. Op basis daarvan stelt de stuurgroep een diversiteitsbeleid op dat in de loop van 2024 zal worden vastgesteld. Het beleid van de Stichting is om te streven naar een evenwichtige en diverse samenstelling van bestuur, het toezichthoudend orgaan en personele bezetting.

T.a.v. de samenstelling van de Raad van Toezicht, Raad van Commissarissen en besturen wordt bij de samenstelling actief rekenschap gegeven aan de diversiteit zoals dit ook in de statuten en reglementen is verankerd. Verwezen kan worden naar de hernieuwde Raad van

Toezicht/Raad van Commissarissen zoals deze op 1 januari 2024 is samengesteld. Ook bij de samenstelling van de Raad van Bestuur is diversiteit uitgangspunt.

Financiële informatie

De resultaten van 2022 noopten tot maatregelen. Een eerste herstel van de productiviteit is in 2023 door het bestuur aangewakkerd door gerichte focus op de operatie en financiën. Hiermee is de situatie vanuit 2022 omgebogen. De problematiek met ons EPD/ZIS en de daaruit voortvloeiende beperkte stuurinformatie hebben we met veel energie, tijd en workarounds in zo goed mogelijke banen geleid. Tegelijk zijn we een traject gestart waarin naar een alternatief is gezocht.

In 2023 heeft GGZ Friesland voorzichtig herstel laten zien. Er zijn geconsolideerd zwarte cijfers geschreven. Dit is de resultante van veel handwerk. Tevens is er veel aandacht besteed aan verzuim en is de focus op juistheid en tijdigheid van de administratie versterkt.

Ondanks de lastige situatie op de arbeidsmarkt is het voor de meeste vacatures gelukt om deze te vervullen, door gerichte recruitment-inzet.

Het voorgaande heeft geleid tot een positief geconsolideerd resultaat van € 2,0 miljoen. De solvabiliteit is gestegen naar 28,7 en is daarmee goed op niveau (norm BNG is 20%). De DSCR bedraagt 3,6 (norm BNG is 1,3). GGZ Friesland voldoet aan de voorwaarden van de BNG.

De current ratio (CR) is gestegen van 0,9 naar 1,2. Daarmee rekening houdend is de liquiditeitspositie voldoende.

GGZ Friesland bewaakt maandelijks de liquiditeitspositie. Het management ziet erop toe dat GGZ Friesland steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar heeft om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Op basis van de door GGZ Friesland opgestelde kasstroomoverzicht prognoses heeft GGZ Friesland afdoende beschikking om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen, tevens rekening houdende met het van toepassing zijnde rekening-courant krediet van € 14 miljoen. Daarnaast zal het investeringskader 2024 niet hoger zijn dan de interne financieringscapaciteit 2024 waardoor er geen extra druk op de liquiditeit gelegd wordt en er sprake blijft van een positieve kasstroom.

Voornaamste risico's en onzekerheden

Voorzien

In 2023 is op basis van een doorlichting van het huidige EPD/ZIS gewerkt aan een scenario voor vervanging. In december 2023 is het principebesluit genomen om één van de opties in detail uit te werken. Inmiddels is in Q1 van 2024 besloten om over te gaan tot de implementatie van een nieuw EPD/ZIS. Dat zal de risico's en het handwerk in de administratie aanzienlijk terugbrengen. Daarnaast is in 2023 middel van forse inzet op handmatige acties invulling gegeven aan de verantwoordingsvereisten. Er is een zichtbare beweging gemaakt naar meer werken in de actualiteit voor wat betreft registratie.

In het voorjaar van 2023 is een pas op de plaats gemaakt met het dossier Brédyk. De resultaten van 2022 gecombineerd met de stijging van de rente en bouwkosten de afgelopen jaren maakten herijking van de businesscase noodzakelijk. Het oude financieringsarrangement is ingetrokken. Vanaf begin 2024 wordt gewerkt aan een nieuw ontwerp gebaseerd op de herziene uitgangspunten in een herijkte businesscase. Een beslissing over aanvraag financiering is voorzien begin 2025.

Zoals benoemd is voldoende adequaat geopereerd ten aanzien de krapte op de arbeidsmarkt.

Onvoorzien

Het herstel van de productiviteit is in 2023 op gang gekomen. Gecombineerd met de beperkte stuurinformatie die voorhanden was vanwege de EPD-problematiek, is er eind 2023 een situatie van overproductie ontstaan. Een deel daarvan is met verzekeraars bij gecontracteerd. Om de productiecapaciteit in 2024 af te stemmen op het ZVW productieplafond is een beperkte reductie van ons klinisch aanbod noodzakelijk gebleken. Tevens is de doorleverplicht niet gecontinueerd in de contracten voor 2024.

Risicomanagement

Binnen GGZ Friesland is het risicomanagement breed belegd. Ingrijpende projecten starten met een prospectieve risico-inventarisatie vanuit verschillende invalshoeken, zoals financieel, zorginhoudelijke, kansen op fouten en onrechtmatigheid, personeel, bedrijfsvoering, etc.

Elke 4 maanden worden op verschillende terreinen risico's benoemd en de kans en impact daarvan ingeschat. Tevens worden de maatregelen genoemd en genomen om deze risico's te mitigeren. De prioritaire risico's en de daaraan verbonden maatregelen worden iedere 4 maanden door het bestuur en directies besproken alsmede met de raad van toezicht en gemonitord.

Met Triasweb heeft GGZ Friesland een meldinstrument voor incidenten in de zorg. Dit systeem bevordert dat deze incidenten worden onderzocht, besproken en eventueel maatregelen worden genomen. Dit gebeurt op team-niveau, op locatieniveau, op directieniveau en op organisatieniveau. Ook met de raad van toezicht wordt dit overzicht 4-maandelijks besproken. Er zijn geen significante incidenten of lopende zaken bij de IGJ.

Grote incidenten in de zorg worden altijd geëvalueerd onder leiding van een directeur behandelzaken of de geneesheer-directeur. Maatregelen worden in verbeterregisters genoteerd en de uitvoering daarvan gemonitord.

T.a.v. informatiebeveiliging kent de organisatie een Security Officer, een Privacy Officer en een externe Functionaris Gegevensbescherming. Deze voeren interne audits uit aan de hand waarvan risico's en te nemen maatregelen in beeld worden gebracht. Verder is er beleid t.a.v. datalekken en worden DPIA's uitgevoerd waar dit aan de orde is. Maatregelen en acties worden in een verbeterregister gemonitord.

Frauderisico's zijn afgedicht middels een heldere procuratieregeling, daarbij aansluitende AO/IC maatregelen, een compliance monitor als onderdeel van met Verzekeraars afgesproken Horizontaal Toezicht en een Tax Control Framework als onderdeel van met de fiscus afgesproken Horizontaal Toezicht. Gecompleteerd met een Three Lines of Defence risicomanagementmodel. GGZ Friesland is bezig met het verder formaliseren van het fraude risico management beleid.

Milieu/Duurzaamheid

GGZ Friesland heeft zich gecommitteerd aan de 'Green Deal Duurzame Zorg' en heeft de ambitie om de zorg en de bedrijfsvoering steeds verder te verduurzamen. Om onze duurzaamheidsambities te verantwoorden en te concretiseren maken we gebruik van de Milieuthermometer Zorg die op negentien deelgebieden toetsingscriteria heeft bepaald. Hiermee kan een bronzen, zilveren en gouden certificaat behaald worden. Onze ambitie voor 2024 ligt op het behalen van het bronzen certificaat.

De thema's in de Green Deals Duurzame Zorg zijn:

1. Gezondheidsbevordering van patiënten, cliënten en medewerkers.
2. Vergroten van kennis over de impact van de zorg op het klimaat en andersom.
3. CO2-reductie volgens het klimaatakkoord van Parijs.
4. Primair grondstof verbruik met 50% verminderen in 2023 en maximale circulaire zorg in 2025.
5. Verminderen milieubelasting door medicatiegebruik.

Uit de milieuthermometer blijkt dat GGZ Friesland met name op het terrein van woon-werkverkeer stappen te zetten heeft. Met de realisatie van de vastgoedplannen haalt GGZ Friesland in 2030 de klimaatdoelen van Parijs. De noodzaak voor een duurzame bedrijfsvoering wordt nog eens versterkt door de gestegen energieprijzen (en noodzaak om zo veel mogelijk kosten te besparen). Maar duurzaamheid betreft niet alleen dit soort materiële zaken. Mentale gezondheid wordt ook beïnvloed door leefstijl. Juist bij onze patiënten is aandacht voor een gezonde leefstijl zo belangrijk. In 2022 is besloten dat die aandacht in de reguliere lijn op de werkvloer gegeven moet worden. Om kennis te bevorderen en te delen is een expertteam gevormd. Het rookvrij maken van de organisatie vormt hier uiteraard onderdeel van. Naast de lijn en projectorganisatie is er een Greenteam in wording dat zich met name zal richten op bewustwording van duurzaamheid op de werkvloer en op concrete acties die direct uitgevoerd kunnen worden.

Informatie over cultuur en gedrag en de toepassing van gedragscodes

HPO is een van de twee strategische hoofdpijlers waar GGZ Friesland momenteel mee werkt. Deze metingen zijn gebaseerd op 5 pijlers en bieden inzicht in onder andere het beeld dat de medewerkers hebben op het functioneren van de organisatie (lange termijn gerichtheid, continue verbeteren en openheid & actiegerichtheid) en op de kwaliteit van de medewerkers en de leidinggevendenden. De uitkomsten van de tweejaarlijkse metingen vormen de basis voor de acties die ter verbetering ingezet worden.

Medewerkers worden zo goed mogelijk betrokken in beleidstrajecten die voor hen van belang zijn. Uitdaging hierin is de tijdbesteding. Aan de ene kant willen we medewerkers maximaal betrekken en aan de andere kant moeten hun behandeluren bekostigd worden. De vorming van de specialistische staven helpt hier als een instrument om professionals meer en meer invloed te laten hebben op de besluiten die genomen worden op hun werkterrein.

GGZ Friesland kent een aantal gedragscodes inzake

- Hoe te handelen bij ongewenst gedrag
- Nevenactiviteiten
- E-gedrag
- Klokkenluidersregeling
- Rookbeleid
- Aangifte beleid
- Agressie/geweld
- Hygiëne- en infectiepreventie

Medewerkers zijn via hun arbeidsovereenkomst aan de naleving van deze codes gebonden.

Er is een externe vertrouwenspersoon. Nu het jaarverslag 2023 van de jaarverslag nog niet beschikbaar is kan ook niet worden aangegeven of er meldingen zijn geweest.

Enige jaren geleden is ingezet op beleid Just Culture. Dit is gericht op het bespreekbaar maken van ongewenst gedrag samen met alle betrokkenen. Dit is begeleid door universitair wetenschappelijk onderzoek. De eerste bijeenkomsten waren uitzonderlijk omdat patiënten die

slachtoffer waren van grensoverschrijdend gedrag hier deel aannamen. COVID-19 heeft zand in de raderen gestrooid in de uitvoering, maar niet in de idee. GGZ Friesland heeft dit traject in de loop van 2022 opnieuw opgepakt. Ook investeren wij in moreel beraad binnen teams waarbij gestimuleerd wordt om morele thema's en vraagstukken met elkaar te bespreken.

Personele aangelegenheden

Ook in 2023 heeft GGZ Friesland te maken gehad met een krappe arbeidsmarkt. Desondanks is het vooralsnog gelukt om vacatures effectief op te vullen. Naast actieve werving, is er aanzienlijke aandacht besteed aan het behoud van medewerkers. Een belangrijk onderdeel van deze strategie is de optimalisatie van het onboarding-proces. Dit moet bijgedragen aan zowel het aantrekken als het behouden van medewerkers.

We bieden onze medewerkers de mogelijkheid om zich te ontwikkelen door persoonlijke aandacht, betrokkenheid en door eigenaarschap te laten opbloeien op een bodem van vertrouwen en vakmanschap. Goed werkgeverschap en met elkaar in dialoog zijn belangrijke uitgangspunten voor ons. In alles wat we doen hebben we aandacht voor verbinding en voor dat de medewerkers zelf aan zet zijn.

Onze medewerkers bepalen het succes van onze organisatie! En zijn een cruciale factor als het gaat om het waarmaken van de ambities van de organisatie.

Om mee te kunnen blijven gaan in de huidige en toekomstige ontwikkelingen is het van belang dat medewerkers vitaal, bekwaam en gemotiveerd zijn en blijven en dat ze beschikken over veerkracht.

Het betekent ook dat wij als organisatie aantrekkelijk moeten zijn voor huidige en toekomstige medewerkers die gemotiveerd kiezen voor onze organisatie als aantrekkelijke en dynamische werkgever met een uitdagende toekomst.

Dit leidt tot 3 centrale HR thema's :

- het binnenhalen van nieuwe medewerkers (KOM)
- Het blijven verbeteren, ontwikkelen etc (KOM VERDER)
- Het binden van de medewerkers (BLIJF)

In 2023 is er 16 keer een beroep gedaan op de externe vertrouwenspersoon over klachten van grensoverschrijdend gedrag of meldingen over integriteitkwesities.

Vastgoed

Ten opzichte van de oorspronkelijke plannen is er sprake van significante wijzigingen in het financieringssysteem, de rente, bouwkosten, energielasten, inflatie en daarmee resultaatontwikkeling, is in mei 2023 besloten de bouw voorlopig uit te stellen en de plannen opnieuw tegen het licht te houden. Het onderliggende financieringsarrangement is, waar reeds getrokken vernieuwd, voor het niet getrokken deel komen te vervallen, en zal onderdeel worden van de heroriëntatie op de plannen. Voor het doorbreken van de voorwaarden in de destijds onderliggende financieringsovereenkomst heeft GGZ Friesland een waiver ontvangen van de BNG met een looptijd tot 1 juli 2024. In de huidige financieringsovereenkomst is de EBITDA norm komen te vervallen.

Met de BNG is op 9 augustus 2023 overeengekomen om de kasgeldfaciliteit van € 8,9 miljoen om te zetten in een langlopende lening. Op 11 september 2023 omgezet in geborgde langlopende lening met looptijd van 30 jaar. Finaliseren van deze lening heeft na akkoord WFZ plaatsgevonden in september 2023.

Informatie over financiële instrumenten

GGZ Friesland maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten. De belangrijkste post die hieronder geschaard kan worden is een disagio bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector. In verband met de deelname aan het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) heeft GGZ Friesland een niet in de balans opgenomen obligoverplichting. Deze verplichting houdt in dat, wanneer het WFZ op haar garantieverplichtingen wordt aangesproken en haar vermogen zou onvoldoende blijken om aan deze verplichtingen te voldoen, GGZ Friesland een renteloze lening van maximaal 3% van € 30,77 miljoen (€ 923K) van de geborgde leningen aan het WFZ moet verstrekken (2022: € 691K). Het WFZ blijkt financieel gezond en we zien geen aanleiding dat hierop aanspraak zal worden gemaakt. Los daarvan wordt dit continu meegenomen in het liquiditeitsbeleid als eerder benoemd.

Informatie over onderzoek en ontwikkeling

Binnen GGZ Friesland wordt door medewerkers en opleidingen wetenschappelijk praktijkgericht onderzoek uitgevoerd. Dat wordt door de organisatie gestimuleerd en gefaciliteerd. Het betreft ook een aantal onderzoeken in breder verband met andere partijen.

In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in een proces waardoor onderzoek nu meer gestroomlijnd en beter afgestemd op behoeften in de praktijk is en in de organisatie meer bekendheid wordt gegeven aan lopend onderzoek en onderzoeksresultaten. Met het vertrek van twee onderzoekers, waarvoor opnieuw geworven wordt, zal wel opnieuw gekeken worden naar de positionering van het onderzoek binnen GGZ Friesland.

GGZ Friesland is verbonden aan het Rob Giel Onderzoekscentrum (RGOc), een samenwerkingsverband tussen het Universitair Centrum Psychiatrie, GGZ Friesland, GGZ Drenthe, Lentis, Dimence groep en Mediant met het doel wetenschappelijk onderzoek te verrichten op het gebied van psychiatrische behandeling.

Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen

GGZ Friesland vervult haar zorgverlenende taak in toenemende mate samen met partijen die op sociaal-maatschappelijk terrein werken en met het netwerk van de patiënt zelf. Niet alleen omdat dit naar haar overtuiging in het belang van de patiënt en diens netwerk is omdat herstel niet alleen (en soms: niet) om psychiatrische interventies vraagt. Ook wil GGZ Friesland hiermee benadrukken dat hier een bredere rol en verantwoordelijkheid ligt en dit inzet van meerdere partijen, maar ook van het eigen netwerk van de patiënt vergt.

GGZ Friesland zet daarom al langer in op het verspreiden en delen van haar kennis. Via publiekscolleges over belangrijke thema's uit de sector die onze afdeling Marketing en Communicatie organiseert. Deze leveren altijd veel maatschappelijke goodwill op en dragen bij aan de destigmatisering van de ggz. Een thema waar we steeds aandacht voor vragen, zoals in publicaties, in overleggen met andere partijen en door deelname aan de social run, die in 2023 opnieuw heeft plaatsgevonden, met sportieve en gemotiveerde medewerkers en die veel aandacht heeft getrokken. Verder traint GGZ Friesland collega's in instellingen, zoals de politie en brandweer, in psychiatrische beelden en in het herkennen van suïcidaliteit.

Verklaring inzake Governancecode Zorg

De Governancecode Zorg is verankerd in de statuten en reglementen van de Stichting. Hiermee zijn de bevoegdheden van en de onderlinge verhouding tussen de raad van bestuur en de raad van toezicht vastgelegd.

De PDCA-cyclus is binnen GGZ Friesland strak ingericht. Aan de hand van een vast format verantwoorden managers zich aan de directies over hun prestaties (productie, kosten, formatie en de kwaliteit en veiligheid van de zorg. Volgens hetzelfde format verantwoorden de directies

zich iedere 4 maanden aan de raad van bestuur en vervolgens de raad van bestuur aan de raad van toezicht. Maandelijkse financiële rapportages worden in het 2-wekelijkse overleg van de directies besproken. Daar worden een aantal malen per jaar analyses en onderzoeken besproken van meldingen van incidenten in de zorg, van de inhoud van patiëntendossiers, e.d.

Ieder jaar wordt de kwaliteit en veiligheid en de informatieveiligheid extern beoordeeld. GGZ Friesland is in 2023 op beide terreinen gecertificeerd.

Organisatiebrede maatregelen worden in een verbeterregister opgenomen en bewaakt.

Toekomstparagraaf

Voor 2024 zullen we de focus op vier hoofdthema's leggen. Te weten:

- Invoering van een nieuw EPD
- Realisering van de begroting 2024
- Mogelijk maken van de bouw van een nieuwe kliniek met poli's in Leeuwarden
- Uitvoering van het Integraal ZorgAkkoord (IZA)

Het nieuwe EPD zal tegemoet komen aan vraagstukken rond toekomstbestendigheid en efficiënte administratieve processen. E.e.a. vergt tijd en inspanning van onze behandelaren, zoals het inrichten en leren werken met een nieuw EPD en het leveren van inhoudelijke bijdragen aan de uitvoering van het IZA. Tegelijk zullen we in het kader van het realiseren van de begroting inzetten op efficiëntere inrichting van processen, administratie en roosters, zodat er ook meer tijd daarvoor ontstaat.

In 2023 is het financieel resultaat weer op begrotingsniveau gebracht, waarmee een belangrijke basis is gelegd voor de financierbaarheid van voorliggende bouwplannen. Ook het verwachte resultaat 2024 zal aan deze financierbaarheid bijdragen. Deze bouwplannen zien, naast op kwalitatieve aspecten, tevens op clustering van klinieken en activiteiten, wat efficiëntere personeelsinzet mogelijk maakt en daarmee tegemoet komt aan zorg-brede arbeidsmarktproblematiek.

De inzet op de uitvoering van het IZA is sterk afhankelijk van de toekenning van transformatiegelden waarmee ruimte gecreëerd kan worden op capaciteits- en expertise-inzet om ambities, die heel dicht tegen de ambities van GGZ Friesland liggen, te realiseren. Deze liggen met name op het terrein van netwerkvorming in de verschillende ketens over domeinen heen.

Samenstelling van de Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

De raad van bestuur bestond uit:

Paul de Bot tot 1 mei 2023
Arron Bell vanaf 1 mei 2023
Ton Dhondt

De bestuurders vormen een collegiaal bestuur en hebben zelfstandige bevoegdheden. Over het functioneren van het bestuur wordt jaarlijks formeel door de remuneratiecommissie van de raad van toezicht een gesprek gevoerd.

De Raad van Toezicht is als volgt samengesteld:

Elly van 't Hof (voorzitter). Zij heeft per 31 december 2023 haar lidmaatschap opgezegd.

Ger Jaarsma (vice-voorzitter)

Paul van Rooij

Erik de Boer

Hilda Rijnhart

Rick Mentjox

Deze raad kent een remuneratiecommissie, een auditcommissie en een commissie kwaliteit & veiligheid. De raad van toezicht beoordeeld jaarlijks zijn functioneren. Dit gebeurt eens in de drie jaar onder externe begeleiding.

Jaarverslag 2023 Raad van Toezicht Stichting GGZ Friesland

Ontwikkelingen in 2023

Voor GGZ Friesland was 2023 wederom een dynamisch, spannend en soms lastig jaar.

Voor de Raad van Toezicht (RvT) was er een aantal dossiers waar hij veel tijd en aandacht aan heeft besteed, gelet op de risico's die daar voor de bedrijfscontinuïteit en de continuïteit van zorg aan verbonden waren.

Het nieuwe financieringssysteem, het Zorgprestatie-model, dat in 2022 geïntroduceerd is, leverde de nodige problemen op om tot een deugdelijk en tijdige facturatie te kunnen komen. De jaarrekening 2022 kon daardoor door meerdere ggz-instellingen niet tijdig gedeponereerd worden. Binnen GGZ Friesland kwam daar nog bij dat de implementatie van een, eveneens in 2022 gestart, nieuw back-endsysteem in relatie tot het bestaande EPD zeer problematisch verliep waardoor niet voldoende betrouwbare sturingsinformatie beschikbaar was. Hierdoor moest met workarounds worden gewerkt die veel tijd en capaciteit vergden. Dit baarde de Raad van Toezicht veel zorgen en derhalve heeft hij zich iedere vergadering door het Bestuur laten informeren over de voortgang en eventuele alternatieven. De Auditcommissie heeft zeer frequent, soms wekelijks, de ontwikkelingen gevolgd. Daarbij heeft hij zich met het Bestuur ook door externe experts op juridisch en op ICT-terrein laten adviseren. De Raad heeft zich als klankbord/raadgever opgesteld in dit traject waarin voor de organisatie belangrijke beslissingen genomen moeten worden, zonder zijn rol als toezichthouder te verliezen. Toen het oplossen van de problemen vast leek te lopen is hij akkoord gegaan met een onderzoek naar een alternatief dat bewezen betrouwbaar is en een oplossing kan bieden voor de ontstane problemen. Dat alternatief is in 2024 gevonden en er is met akkoord van de Raad van Toezicht op 1 april 2024 een start gemaakt met de implementatie daarvan.

Het negatieve geconsolideerde resultaat in 2022 was met voornoemde problemen reden om de financiële ontwikkelingen goed te monitoren. Ook dit onderwerp stond elke vergadering van de Auditcommissie en Raad van Toezicht prominent op de agenda. Met name de personele kosten, die mede door de CAO-afspraken in 2023 en door het hoge ziekteverzuim (7.9% begin 2023), hoog waren en de overproductie verdienen aandacht. Het ziekteverzuim is in de loop van het jaar naar beneden gebracht en over de overproductie konden ten dele nog nadere afspraken met de verzekeraars worden gemaakt. In het komende jaar zullen zeker op het punt van de overproductie en de personeelskosten, en ook t.a.v. het ziekteverzuim, maatregelen nodig zijn om de financiën op orde te houden.

Als gevolg van voorgaande is besloten het traject om tot nieuwbouw van een kliniek (de Brédyk) te komen onhold gezet, omdat de financiering daarvan in het gedrang kwam. Een teleurstelling omdat dit de kern was van een breder nieuwbouwplan waarmee de kwaliteit van de zorg voor de patiënten op een hoger plan getild zal worden. De Raad van Toezicht vindt de intenties om tot realisatie van de Brédyk te komen van eminent belang en volgt de plannen en acties van het bestuur in deze op de voet.

Dit alles steeds in goede en open verhoudingen tussen het bestuur en de Raad van Toezicht, met respect voor ieders verantwoordelijkheid.

Er zijn ook veel mooie dingen gebeurd. De Raad van Toezicht heeft met belangstelling het proces gevolgd waarmee een nieuwe Strategische Koers tot stand is gekomen. Het Bestuur

heeft heel breed in de organisatie input bij medewerkers, patiënten en naasten opgehaald met brede bijeenkomsten en een digitale uitvraag. De Raad van Toezicht heeft daar actief aan bijgedragen door aan de hand van een brede inzichtelijke situatieanalyse over de ggz in algemene zin en over GGZ Friesland in het bijzonder met het bestuur en ketenpartners in gesprek te gaan. De koers is in 2024 vastgesteld.

Met het Integraal ZorgAkkoord (IZA) staat GGZ Friesland als kerninstelling voor het onderdeel Mentale gezondheid en Veerkracht, samen met de gemeenten en huisartsen, vooraan om invulling te geven aan de doelstellingen van dit akkoord. GGZ Friesland doet dat in nauwe samenspraak in het door hem opgerichte Fries Netwerk Psychiatrie waarin de grotere ggz-instellingen, huisartsen, patiëntenorganisatie en de grootste verzekeraar in Friesland verenigd zijn. De Raad van Toezicht volgt de ontwikkelingen nauwlettend mede omdat de ambities van GGZ Friesland, zoals in de regioteams, de epa-pilots, het Súd-West Fryslân samenwerkingstraject, de FACT+ en ACT-teams liggen in samenwerking met andere zorg- en dienstenaanbieders. Een ontwikkeling die de Raad van Toezicht onderschrijft en waarin hij nog zoekende is naar zijn rol en positie in dat geheel. Een onderwerp dat in 2024 een plek zal krijgen.

In 2023 heeft de Raad van Toezicht zijn zoektocht (die in 2022 was gestart) naar een nieuwe bestuurder voortgezet en heeft de heer Arron Bell m.i.v. 1 mei 2024 als bestuurder benoemd. Daarmee kwam een eind aan de periode waarin de heer Paul de Bot GGZ Friesland heeft bijgestaan als interim bestuurder. Wij zijn hem dankbaar voor de wijze waarop hij daar invulling aan heeft gegeven en waren bereidheid om een aanvankelijke periode van zes maanden met nog eens zes maanden te verlengen.

Verder heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht, mevrouw Elly van 't Hof aangekondigd eind 2023 te stoppen als voorzitter en lid van onze Raad. Ook haar zijn wij zeer dankbaar voor de professionele en zeer betrokken wijze waarop zij zovele jaren haar rol in de Raad van Toezicht heeft gespeeld.

Omdat in 2024 de tweede zittingstermijn van mevrouw Hilda Rijnhart afloopt is besloten twee nieuwe toezichtsleden te werven waardoor de Raad tijdelijk uit zeven leden zal bestaan. Daartoe is een bureau geselecteerd dat de Raad bijstond bij de werving en selectie. Er is een profiel opgesteld waarop advies is gevraagd en verkregen van de medezeggenschapsorganen en de specialistische staven. Na vaststelling van deze profielen en na afronding van een werving- en selectietraject zijn er per 1 januari 2024 twee nieuwe leden in de Raad van Toezicht benoemd: mevrouw Gerlotte Majoor en mevrouw Trisha Boer. De heer Ger Jaarsma is benoemd tot voorzitter van de Raad m.i.v. 1 januari 2024.

Ondanks de genoemde problemen hebben veel patiënten de zorg gekregen die zij nodig hadden, is de beweging naar de regio's doorgezet, zijn gesprekken met gemeenten gaande om de positieve ervaringen in de epa-pilot over de provincie uit te rollen, staat GGZ Friesland landelijk in de picture vanwege haar suïcidepreventiebeleid, is GGZ Friesland opnieuw gecertificeerd voor informatiebeveiliging en de kwaliteit en veiligheid, is er nieuwbouw gerealiseerd zoals op het Franekerterrein en in Leeuwarden waar patiënten goed en mooi gehuisvest zijn, etc. Daar mogen de medewerkers van GGZ Friesland trots op zijn.

Wijze van toezichthouden

De Commissie Kwaliteit en Veiligheid wordt bemenst door mevrouw Hilda Rijnhart, voorzitter en de heer Rick Mentjox. Deze Commissie is in 2023 viermaal bijeengewees in de aanwezigheid van de Raad van Bestuur, de Geneesheer-directeur, de bestuurssecretaris en andere gasten. Waar mogelijk zijn zorgprofessionals, stafmedewerkers en opleiders al dan niet digitaal te gast geweest in de vergaderingen. Ook is met patiënten en familieleden over

het familiebeleid gesproken. Besproken zijn onder meer suïcides, het privacybeleid, de arbeidsmarktproblematiek, het ziekteverzuimbeleid, het Integraal Zorg Akkoord, auditrapportages, het jaarverslag van de PatiëntenVertrouwensPersonen, de ervaringen met dwang en drang, de Wet verplichte ggz en actuele onderwerpen.

De Auditcommissie bestaat uit de heer Erik de Boer, voorzitter, en de heer Paul van Rooij. Deze commissie vergadert in aanwezigheid van de Raad van Bestuur, de Directeur Financiën en, waar opportuun, van de externe accountant. Deze Commissie is in de nasleep van 2022 aanvankelijk nog wekelijks bij elkaar gekomen en vanaf 1 mei weer in de normale frequentie (i.c. een vergadering ter voorbereiding van de vergadering van de Raad van Toezicht). Waar nodig heeft de Commissie extra bijeengekomen gehad zoals t.b.v. de goedkeuring van de jaarrekening 2022. De Commissie heeft onder meer gesproken over de maandelijkse financiële rapportages, het treasuryjaarplan, managementletter, voortgang van de jaarrekening, voortgang van de begroting 2024, de onderhandelingen met de verzekeraars en de ICT-problemen en voortgang. Daarnaast zijn onder meer de voortgang van de vastgoedplannen en het horizontaal toezicht aan de orde gekomen.

De Remuneratiecommissie, die uit mevrouw Elly van 't Hof en de heer Ger Jaarsma bestaat, heeft de Raad geadviseerd over de WNT-klassenindeling bezoldiging en de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht en heeft jaargesprekken met de bestuurders gevoerd. Verder maakte deze commissie deel uit van de selectiecommissies in de werving- en selectietrajecten voor de nieuwe bestuurder en leden Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft zes reguliere en 2 extra vergaderingen gehouden in 2023. Hierin heeft uiteraard de actualiteit rond de financiën, inkoop, facturatie, IT-systemen en de werving van een nieuw bestuurder steeds een centrale plek gekregen. Verder zijn de maandelijkse financiële rapportages besproken alsmede de 4-maandelijkse risicorapportages, verschillende jaarverslagen en de auditrapportages. Ook de strategische koersontwikkeling, IZA, samenwerkingsrelaties en de voortgang van de verschillende vastgoedplannen zijn daarbij aan de orde geweest. Daarnaast zijn de formele besluiten voorgelegd waarop de Raad zijn goedkeuring moet geven. Onderwerpen daarbij zijn de verkoop en aankoop van onroerend goed, de financiering van het vastgoed, de jaarstukken 2023, en de beloning van de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht houdt zich aan de Wet Normering Topinkomens 2018. De bezoldiging van de bestuurders is conform Ministeriële Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector 2017 waarbij een klassenindeling is gehanteerd conform de *Instructie vaststelling bezoldigingsklasse zorginstellingen en jeugdhulp* van het Ministerie van VWS. De RvT volgt voor zijn bezoldiging in 2023 wederom het advies van de NVTZ zoals verwoord in de nota "Advies honorering raden van toezicht in zorg en welzijn 2017" om in plaats van de maximaal mogelijke WNT-percentages 12% te hanteren voor de voorzitter van de Raad van Toezicht en 8% voor de leden van de Raad van Toezicht met een maximale honorering voor de gehele Raad van Toezicht van 52% van het vastgestelde WNT maximum ongeacht het aantal leden van de Raad van Toezicht.

Verschillende leden van de Raad van Toezicht nemen op uitnodiging van de organisatie deel aan belangrijke bijeenkomsten in de organisatie. Voorbeelden zijn het eindejaarsevent waarin verschillende workshops worden gegeven door medewerkers van GGZ Friesland en de beleidsmatige voor- en najaarsconferentie.

De Raad van Toezicht beschouwde ook in 2023 "good governance" als de basis van zijn functioneren. De Raad van Toezicht is zich ervan bewust dat 'toezicht houden' een vak is dat, naast inzet, overzicht en integriteit, een hoge mate van deskundigheid vraagt. De leden

van de raad hebben deelgenomen aan verschillende opleidingen en workshops van externe aanbieders om hun kennis zoveel mogelijk actueel te houden. Daarnaast belegt de Raad van Toezicht steeds naast zijn reguliere vergaderingen, ook in 2023, informele bijeenkomsten die zijn gericht op het vergaren van meer kennis over de ggz en de ontwikkelingen die zich op dit terrein voordoen alsmede over de gang van zaken binnen GGZ Friesland.

In 2023 heeft de Raad van Toezicht een live werkbezoek gebracht aan onder meer de ouderenkliniek in Drachten. De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op dit werkbezoek waarmee op efficiënte wijze veel informatie is vergaard en sfeer is geproefd. Verder heeft de Raad in een vergadering met verschillende directeuren gesproken over de ontwikkelingen in de organisatie, en heeft zich bijvoorbeeld door projectleiders en/of verantwoordelijke directeuren laten informeren over onderwerpen en projecten, zoals over het ICT-project, over het samenwerkingsproject met Alliade in Súd West Fryslân, nieuwbouwprojecten, e.d.

In 2023 heeft de Raad van Toezicht zijn jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd. Daaruit vloeien de volgende actiepunten voort.

- Kwaliteit van zorg dient met regelmaat terug te komen op de agenda van de Raad van Toezicht.
- Aan het einde van iedere vergadering een kwartier reserveren voor reflectie.
- De Raad van Toezicht verwacht van de Raad van Bestuur dat ze onderwerpen gerelateerd aan ondernemerschap ter bespreking voorleggen aan de Raad van Toezicht.
- De Raad van Toezicht verwacht van de Raad van Bestuur dat ze een visie op ICT formuleren.
- De Raad van Toezicht wil de Raad van Bestuur vragen om een lijst op te stellen van de belangrijkste stakeholders, waaruit ook blijkt hoe het contact met die stakeholders verloopt. Aan de hand daarvan wordt bekeken hoe de RvT zich in het vervolg kan laten informeren over de diverse stakeholders.
- Als er twee nieuwe toezichthouders zijn toegetreden tot de Raad, dan dient de toezichtvisie herijkt te worden.

De Raad van Toezicht heeft in 2023 zijn goedkeuring gegeven aan onder meer:

- Uitstel deponering jaarplan 2022
- Jaarrekening 2022
- Treasuryjaarplan
- Strategisch vastgoed plan 24-29
- Strategische Koers 24-27

Hij heeft het profiel voor de toezichtleden en de WNT-klasseindeling 2023 en de bezoldiging voor Raad van Bestuur en Raad van Toezicht 2024 vastgesteld en heeft per 1 januari 2024 de heer Ger Jaarsma tot voorzitter van de Raad van Toezicht en twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht benoemd.

Verder heeft de Raad van Toezicht in 2023 zoals gebruikelijk twee keer gesproken met de Ondernemingsraad, de Cliëntenraad en de Familieraad van GGZ Friesland. De Raad hecht er zeer aan om een beeld van de organisatie en van de zorg te krijgen vanuit de invalshoek van deze raden. Er is daarbij vooral over alle actuele ontwikkelingsgesprekken.

Samenstelling van het bestuur en de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van Stichting GGZ Friesland (GGZ Friesland) en de Raad van Commissarissen (RvC) van Synaeda PMC BV (Synaeda), de RvC van CAGGB BV (CAGGB) vormen een personele unie. In praktische zin vinden de vergaderingen van deze raden in

gezamenlijkheid plaats, mede omdat ook het bestuur een personele unie vormt en de financiële documenten geconsolideerd gepresenteerd worden.

In 2023 is de heer Ger Jaarsma per 1 januari 2023 herbenoemd voor een (tweede) termijn van vier jaren als lid en vice-voorzitter van de Raad van Toezicht. De heer Mentjox is per 25 februari 2023 herbenoemd voor een (tweede) termijn van vier jaren als lid van de Raad van Toezicht.

Raad van Bestuur GGZ Friesland 2023

Dr. A.D.F. Dhondt, psychiater op 15 mei 2017 benoemd
Drs. P.J.J. de Bot, tot 1 mei 2023 benoemd als interim-bestuurder
Drs A.J. Bell MCM per 1 mei 2023 benoemd

Raad van Toezicht GGZ Friesland Hoofd- en nevenfuncties 2023

Voorzitter [per 01-01-19]

Mevr. Mr. E.E. van 't Hof MBA

Hoofd- en nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht van Stichting Aafje Thuiszorg Huizen Zorghotel
- Voorzitter Raad van Commissarissen Synaeda B.V.

Eerste benoeming 11 september 2017

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: september 2021

Herbenoemd: 1 september 2021

Aftreden: 31 december 2024

Dhr. drs. ing. G. Jaarsma

Hoofd- en nevenfuncties:

- Voorzitter Pensioenfederatie
- Voorzitter Raad voor Certificering SRCM
- Voorzitter Toetsingscommissie Vangnet Participatiewet (Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid)
- Lid Overleg Orgaan Employer Support Reservisten (Ministerie van Defensie)
- Voorzitter Raad van Commissarissen van Caparis NV
- Lid Raad van Firda
- Vice-voorzitter Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Voorzitter Espria ledenvereniging
- Voorzitter Raad van Toezicht CVO-nwf

Eerste benoeming 1 januari 2019

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: december 2022

Herbenoemd: 1 januari 2023

Aftreden: januari 2027

Dhr. Ir. P.M. van Rooij

Hoofd- en nevenfuncties:

- Eigenaar PvR-Advies
- Directeur van de Landelijke Huisartsen Vereniging [tot 1 februari 2023]

- Bestuurslid Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA
- Voorzitter stichting Medicatie Verificatieorganisatie Apotheekhoudenden tot 1 februari 2023
- Bestuurslid van de stichting Werkgelegenheid Geneeskundigen, tot 1 februari 2023
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.
- Bestuurslid vereniging MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid vanaf 1 oktober 2023
- Lid Raad van Toezicht Stichting MIND vanaf 1 oktober 2023
- Lid Raad van Commissarissen Huisartsen Land van Cuijk en Noord Limburg B.V. (Syntein) vanaf 1 oktober 2023

Eerste benoeming 11 september 2017

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: september 2021

Herbenoemd: 1 september 2021

Aftreden: september 2025

Mevr. Ir. H. Rijnhart

Hoofd- en nevenfuncties:

- Datamanager/Projectleider en Research Medisch Centrum Leeuwarden
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.

Eerste benoeming 15 november 2016

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: november 2020

Herbenoemd: 15 november 2020

Aftreden: november 2024

Dhr. drs. R. Mentjox

Hoofd- en nevenfuncties:

- Lid klachtencommissie GGZ Centraal
- Eigenaar RMX-Zorgconsult
- Voorzitter Raad van Toezicht van GGZ Praktijk in Arnhem
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.

Eerste benoeming 25 februari 2019

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: februari 2023

Herbenoemd: 25 februari 2023

Aftreden: februari 2027

Dhr. E.A. de Boer MBA

Hoofd- en nevenfuncties:

- Directeur Finance & Risk Univé
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Nij Smellinghe
- Lid Raad van Commissarissen Caparis
- Lid Raad van Commissarissen Synaeda B.V.

Eerste benoeming 1 september 2020

Termijn: 4 jaar

Aftreden/herkiesbaar: september 2024

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2023

1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa (1)				
Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	735.016		804.237	
Goodwill	-		319.534	
		735.016		1.123.771
Materiële vaste activa (2)				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	43.723.972		46.220.647	
Machines en installaties	10.017.291		9.691.423	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.675.743		6.427.599	
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	2.154.122		2.587.570	
		61.571.128		64.927.239
Financiële vaste activa (3)				
Andere deelnemingen	672		665	
Overige vorderingen	35.360		241.373	
		36.032		242.038
Vlottende activa				
Voorraden (4)				
Gereed product en handelsgoederen		35.346		-
Vorderingen (5)				
Handelsdebiteuren	12.476.495		11.687.418	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7.423		-	
Overige vorderingen	19.324.123		14.711.788	
		31.808.041		26.399.206
Liquide middelen (6)		14.378.802		16.110.470
		<u>108.564.365</u>		<u>108.802.724</u>

		31 december 2023	31 december 2022
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen	(7)		
Bestemmingsfondsen		28.582.070	26.683.271
Overige reserves		3.075.631	2.984.213
Totaal eigen vermogen		31.657.701	29.667.484
Voorzieningen	(8)		
Overige voorzieningen		3.789.142	4.173.216
Langlopende schulden	(9)		
Schulden aan banken		31.859.625	24.743.238
Overige schulden		3.218.453	3.392.290
		35.078.078	28.135.528
Kortlopende schulden	(10)		
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen		1.709.446	10.312.782
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		3.129.119	3.451.120
Belastingen en premies sociale verzekeringen		5.717.527	5.552.006
Schulden terzake van pensioenen		2.628.909	2.567.386
Overige schulden		24.854.443	24.943.202
		38.039.444	46.826.496
		108.564.365	108.802.724

2 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

		2023		2022	
		€	€	€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	(13)				
Zorgverzekeringswet		102.576.928		92.783.058	
Wet langdurige zorg		30.565.077		27.741.078	
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg		73.531		728.862	
Forensische zorg		3.696.447		4.729.972	
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		5.288.186		5.062.363	
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		107.512		561.540	
			142.307.681		131.606.873
Opbrengsten Jeugdwet	(14)		10.064.314		9.934.212
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	(15)		11.782.678		11.679.740
Netto omzet			164.154.673		153.220.825
Overige bedrijfsopbrengsten	(16)		6.941.857		6.393.967
Som der bedrijfsopbrengsten			171.096.530		159.614.792
Bedrijfslasten					
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	(17)	10.330.803		10.706.738	
Lonen en salarissen *	(18)	90.408.882		86.646.841	
Sociale lasten	(19)	14.512.025		13.768.130	
Pensioenlasten	(20)	8.376.734		8.228.426	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(21)	6.637.615		6.701.470	
Overige waardevermindering van immateriële en materiële vaste activa	(22)	-		461.828	
Overige bedrijfskosten *	(23)	37.527.450		36.953.610	
			167.793.509		163.467.043
Bedrijfsresultaat			3.303.021		-3.852.251
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	(24)	233.288		692.443	
Rentelasten en soortgelijke kosten	(25)	-1.546.099		-1.229.329	
Financiële baten en lasten			-1.312.811		-536.886
			1.990.210		-4.389.137
Aandeel in het resultaat deelnemingen	(26)		7		1
Resultaat			1.990.217		-4.389.136

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 29 paragraaf 5.1 onder vergelijkende cijfers.

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023		2022	
	€	€	€	€
Toevoeging/(onttrekking):				
Bestemmingsfondsen	1.898.799		-2.785.724	
Overige reserves	91.418		-1.603.412	
		1.990.217		-4.389.136

3 GECONSOLIDEERD OVERZICHT TOTAALRESULTAAT

	2023	2022
	€	€
Aandeel in het groepsresultaat na belastingen	1.990.217	-4.389.136
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen als onderdeel van het groepsvermogen	-	-
	-	-
Totaalresultaat van de rechtspersoon	1.990.217	-4.389.136

4 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	Ref:	2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			3.303.021		-3.852.251
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	21	6.637.615		7.163.298	
- mutaties voorzieningen	8	-560.174		1.506.113	
- boekresultaten afstoting vaste activa	16	-		-361.845	
			6.077.441		8.307.566
Verandering in werkkapitaal:					
- mutatie voorraden	4	-35.346		-	
- mutatie vorderingen	5	-5.235.485		8.433.701	
- mutatie kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	-297.789		82.151	
			-5.568.620		8.515.852
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			3.811.842		12.971.167
Ontvangen interest	24	233.288		33.066	
Betaalde interest	25	-1.387.516		-1.226.198	
			-1.154.228		-1.193.132
Kasstroom uit operationele activiteiten			2.657.614		11.778.035
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	-		420.807	
Investeringen immateriële vaste activa	1	-207.571		-31.520	
Investeringen materiële vaste activa	2	-2.520.925		-6.810.199	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-2.728.496		-6.420.912
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	9	8.900.000		-	
Kortlopend bankkrediet	10	-8.900.000		8.900.000	
Aflossing langlopende schulden	10	-1.486.949		-1.412.782	
Betaling financial lease	9	-173.837		-173.946	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-1.660.786		7.313.272
Netto kasstroom			-1.731.668		12.670.395

Samenstelling geldmiddelen

	Ref:	2023		2022	
		€	€	€	€
Stand geldmiddelen per 1 januari	6	16.110.470		3.440.075	
Stand geldmiddelen per 31 december	6	14.378.802		16.110.470	
Mutatie geldmiddelen			<u>-1.731.668</u>		<u>12.670.395</u>

Toelichting:

In de post Betaalde interest van € 1,4 miljoen heeft € 77K betrekking op rente financial lease.

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2023 geldmiddelen zijn uitgegeven.

5 GRONDSLAGEN VAN WAARDERINGEN EN RESULTAATBEPALING

5.1 ALGEMEEN

Activiteiten

Stichting GGZ Friesland (hierna te noemen: GGZ Friesland) is statutair (en feitelijk) gevestigd te Leeuwarden, op het adres Marshallweg 9 en is geregistreerd onder KvK-nummer 41005202. De activiteiten van GGZ Friesland bestaan voornamelijk uit het verlenen van geestelijke gezondheidszorg aan mensen met psychiatrische stoornissen of ernstige psychische problemen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW - voor zover deze volgens deze regeling van toepassing zijn - en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Groepsverhoudingen:

GGZ Friesland is 100% eigenaar van onderstaande entiteiten:

- 1 Met ingang van 2008, GGZ Collectief B.V. Op basis van artikel BW 2:407 lid 1 is op basis van de te verwaarlozen betekenis op het geheel besloten om GGZ Collectief B.V. niet mee te nemen in de consolidatie. De huidige status van de B.V. is inactief.
- 2 Met ingang van 1 juli 2015, Synaeda Psycho Medisch Centrum Leeuwarden B.V. (Synaeda PMC B.V.) In boekjaar 2023 heeft Synaeda PMC B.V. middels een juridische fusie CAGGB B.V. te buitenpost overgenomen.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van stichting GGZ Friesland.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening 2023 is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2022 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken. In 2023 heeft er een herrubricering plaatsgevonden van "Overige bedrijfskosten (Overige personeelskosten)" naar "Lonen en salarissen" voor een totaalbedrag van € 1.4 miljoen. Het betreft de ontvangen ziekengelden van het UWV.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening 2022

	Voor Presentatiewijziging	Presentatiewijziging	Na Presentatiewijziging
	€	€	€
Bedrijfslasten			
Lonen en salarissen	88.052.975	-1.406.134	86.646.841
Overige bedrijfskosten	35.547.476	1.406.134	36.953.610
Totaal	123.600.451	0	123.600.451

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en tevens schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

Belangrijkste schattingen

De belangrijkste schattingen bestaan uit: voorziening Generatiepact, voorziening Langdurig zieken, voorziening Jubileumuitkeringen en het Compliance-risico zoals omschreven op pagina 32 "Onzekerheden omzetverantwoording 2019 tot en met 2023".

Gebruiksduur en restwaarde van vaste activa

De materiële vaste activa maken een belangrijk deel uit van de totale activa van GGZ Friesland en de kosten van periodieke afschrijvingen vormen een belangrijk deel van de jaarlijkse bedrijfslasten. De, op basis van haar inschattingen van en veronderstellingen door het bestuur, vastgestelde gebruiksduur en restwaarden hebben een belangrijke invloed op de waardering en resultaatbepaling van materiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of bedrijfswaarde van de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van GGZ Friesland zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Ook zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van GGZ Friesland.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Een overname is een transactie waarbij de groep de beschikkingsmacht verkrijgt over het vermogen (activa en passiva) en de activiteiten van een overgenomen partij. Overnames worden verwerkt op basis van de 'purchase accounting' methode op de datum waarop de zeggenschap overgaat naar de groep (de overnamedatum). De verkrijgingsprijs wordt daarbij gesteld op het overeengekomen geldbedrag of equivalent voor de verkrijging van de overgenomen partij, dan wel de reële waarde van de op overnamedatum verstrekte tegenprestaties. De verkrijgingsprijs wordt vermeerderd met de kosten die direct toerekenbaar zijn aan de overname. Bij uitgestelde betaling van de koopsom wordt de verkrijgingsprijs gesteld op de contante waarde van de koopsom.

De identificeerbare activa en passiva van de overgenomen partij verwerkt de groep op de overnamedatum. Deze activa en passiva worden afzonderlijk verwerkt tegen hun reële waarden, mits het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen naar de groep zullen vloeien (activa) dan wel de afwikkeling zal resulteren in een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen (passiva), en de kostprijs of reële waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Zie de grondslag onder het hoofd 'Immateriële vaste activa' voor de verwerking van eventuele positieve of negatieve goodwill die ontstaat bij de overname.

Een overeengekomen mogelijke aanpassing van de verkrijgingsprijs die afhankelijk is gesteld van toekomstige gebeurtenissen wordt opgenomen in de verkrijgingsprijs zodra de aanpassing waarschijnlijk is en het bedrag ervan betrouwbaar kan worden bepaald. Ook is het mogelijk dat een eerdere schatting van de aanpassing van de verkrijgingsprijs moet worden herzien. Dergelijke aanpassingen van de verkrijgingsprijs, die worden verwerkt als schattingswijzigingen, resulteren ook in aanpassingen van de bepaalde (positieve of negatieve) goodwill. De aangepaste goodwill wordt prospectief afgeschreven vanaf het moment van de wijziging van de verkrijgingsprijs. Vergelijkende cijfers worden niet aangepast.

Fusie onder gemeenschappelijk belang

Een overname onder gemeenschappelijke leiding is een overname van een entiteit waarmee de verkrijgende partij onder gemeenschappelijke leiding staat. Dergelijke overnames worden ook wel aangeduid met transacties in concernverband.

Overnames onder gemeenschappelijke leiding worden verwerkt volgens de 'pooling of interest'-methode. Hierbij worden de activa en passiva van de gevoegde entiteiten, en ook hun baten en lasten over het boekjaar waarin de voeging is gerealiseerd en over het ter vergelijking opgenomen voorgaande boekjaar, in de jaarrekening van de groep opgenomen als ware de voeging al een feit vanaf het begin van dat vergelijkende boekjaar. De boekwaarden van de activa en passiva worden samengevoegd; er vindt geen herwaardering plaats naar reële waarden. Eventueel afwijkende waarderingsgrondslagen bij de samengesmolten entiteiten worden geüniformeerd via een stelselwijziging.

In het geval dat de fusiedatum niet samenvalt met het begin van het boekjaar, worden de resultaten van de verdwijnende entiteit pro forma vanaf het begin van het boekjaar verantwoord in de winst-en-verliesrekening van de vennootschap.

Balans per 1 januari 2023

	Voor Fusie		Na Fusie
	Synaeda PMC B.V.	CAGGB B.V.	Synaeda PMC B.V.
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>	1.782.406	86.475	1.868.881
Vlottende activa			
<i>Vorderingen</i>	9.369.688	1.040.230	10.409.918
Liquide Middelen	2.136.547	411.438	2.547.985
Totaal Activa	13.288.641	1.538.143	14.826.784
Eigen Vermogen	10.858.064	1.047.527	11.905.591
Voorzieningen	166.489	12.331	178.820
Kortlopende schulden	2.264.088	478.285	2.742.373
Totaal Passiva	13.288.641	1.538.143	14.826.784

Winst- en verliesrekening per 1 januari 2023

	Voor Fusie		Na Fusie
	Synaeda PMC B.V.	CAGGB B.V.	Synaeda PMC B.V.
Baten uit beroeps-of zorgverlening	16.055.999	1.615.614	17.671.613
Opbrengsten Jeugdwet		1.352.624	1.352.624
Andere baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten		34.804	34.804
Netto Omzet	16.055.999	3.003.042	19.059.041
Overige bedrijfsopbrengsten	277.531	6.832	284.363
Som der bedrijfsopbrengsten	16.333.530	3.009.874	19.343.404
Bedrijfslasten	14.971.570	2.678.709	17.650.279
Bedrijfsresultaat	1.361.960	331.165	1.693.125
Financiële baten/lasten	7.016	2.714	9.730
Resultaat	1.368.976	333.879	1.702.855

Onzekerheden omzetverantwoording 2018 tot en met 2023

Bij de omzetverantwoording is sprake van schattingsposten ten aanzien van onder meer de toerekening aan boekjaren van uit de schadelastprognoses verwachte overproductie per verzekeraar per contractdeel (hiervan was t/m 2021 sprake in de zorgverzekeringswet in verband met dbc's) en de waardering van onderhanden projecten. Voor zover uit de analyse op (deel)contract niveau een verwachte overproductie blijkt, is deze volledig toegerekend aan het boekjaar 2023.

Onzekerheden omzetverantwoording 2023:

Voor zover uit de analyse op (deel)contract niveau een verwachte overproductie blijkt, is deze volledig toegerekend aan het boekjaar 2023.

5.2 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, winst- en verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar GGZ Friesland zullen toevloeien en het actief een kostprijs of waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Een actief of verplichting blijft echter op de balans verwerkt als transacties niet leiden tot een belangrijke wijziging in de economische realiteit met betrekking tot het betreffende actief of de betreffende verplichting. Als de weergave van de economische realiteit ertoe leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de instelling en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting van de balans is gespecificeerd. De verwachte gebruiksduur en de afschrijvingsmethode worden aan het eind van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Goodwill

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen (inclusief direct aan de overname gerelateerde transactiekosten) en het belang van de groep in de netto reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en verplichtingen van de overgenomen deelneming, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Intern gegenereerde goodwill wordt niet geactiveerd. De geactiveerde positieve goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die is bepaald op 4 jaar.

Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom

Concessies worden gewaardeerd tegen aanschafprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De geactiveerde concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom worden afgeschreven in 5 jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt als het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de Stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

In het geval dat belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Afschrijving start op het moment waarop een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting. Op grond, en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

- Grond 0%
- Terreinen 15-20%
- Bedrijfsgebouwen 2-3,33%
- Verbouwingen en instandhoudingen 15-20%
- Machines en Installaties 5-20%
- Andere bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting 5-25%
- Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa 0%

De restwaarde van de bedrijfsgebouwen bedraagt 0-10%.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen, waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Bij de vaststelling of sprake is van een deelneming waarin GGZ Friesland invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Als de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt.

Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen GGZ Friesland en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De niet gerealiseerde winst wordt geëlimineerd uit het resultaat van GGZ Friesland. Deze correctie wordt verwerkt in het resultaat deelneming en deze eliminatie wordt in de balans in mindering gebracht op de waarde van de deelneming. GGZ Friesland realiseert de geëlimineerde winst als gevolg van verkoop aan derden, afschrijvingen of door middel van het verantwoorden van een bijzondere waardevermindering door de desbetreffende deelneming. Als de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer GGZ Friesland echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt, als er een negatief eigen vermogen ontstaat bij de deelneming, een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door GGZ Friesland ten behoeve van de deelneming.

Op basis van artikel BW 2:407 lid 1 is op basis van de te verwaarlozen betekenis op het geheel besloten om GGZ Collectief B.V. niet mee te nemen in de consolidatie.

De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn verder opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Voor immateriële en materiële vaste activa en deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief (of kasstroom genererende eenheid) te vergelijken met de opbrengstwaarde of bedrijfswaarde van de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door GGZ Friesland worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt GGZ Friesland historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de leiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incourantheid, of tegen lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Hierbij worden (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname meegenomen. Als instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Als financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, worden de effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindervingsverliezen direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. GGZ Friesland maakt in de normale bedrijfsuitoefening geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Saldering van financiële instrumenten:

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als GGZ Friesland beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en GGZ Friesland het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindervingsverliezen worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Als liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van GGZ Friesland, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Groepsvermogen

Onder groepsvermogen zijn opgenomen: bestemmingsfondsen en overige reserves.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Aanwending van bestemmingsfondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsfondsen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord, en via de resultaatbestemming ten laste van het betreffende fonds gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van fondsen welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Overige reserves

Onder overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van GGZ Friesland vrij kunnen beschikken.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde is verantwoord als rentelast/rentebate. Voor de bedragen wordt verwezen naar de toelichting in hoofdstuk 11 Toelichting op de winst- en verliesrekening onder nummer 25 Rentelasten en soortgelijke kosten.

De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt geeft de actuele marktrente weer. De actuele marktrente wordt bepaald op basis van het rendement op hoogwaardige instellingsobligaties op een liquide markt; als de liquide markt ontbreekt wordt de actuele marktrente bepaald op basis van het rendement op staatsleningen. De gehanteerde disconteringsvoet is 3,56% (2022:3,81%).

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde als de tijdswaarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is.

Personele voorzieningen worden, als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's, waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven al rekening is gehouden, niet betrokken.

Voorziening generatiepact

De voorziening generatiepact betreft een voorziening ten behoeve van medewerkers van 63 jaar en ouder welke gebruik kunnen maken van de, in de cao vermelde, generatieregeling. Genaamd: Generatiepact. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren bedragen. De berekening is gebaseerd op de gedane toezeggingen en deelnamekansen. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,56% (2022:3,81%).

De regeling geldt voor de looptijd van de CAO, welke eindigt op 31 december 2024. Er is binnen de regeling geen rekening gehouden met de sterftেকansen en de toekomstige salarisstijgingen.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,56% (2022:3,81%).

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd om op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden, welke op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In de berekening is rekening gehouden met een uitbetaling van 100% in het eerste ziektejaar en 70% in het tweede ziektejaar. Vanaf 2016 dient ook rekening gehouden te worden met uitbetaling van transitievergoedingen aan het einde van de verzuimperiode van twee jaar. Vanaf 1 april 2020 kan er compensatie voor de betaalde transitievergoeding worden aangevraagd bij het UWV (met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2015), hiervoor is een bedrag opgenomen onder overige vorderingen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Leasing

De Stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Financiële leases

Als de Stichting optreedt als lessee in een financiële lease, wordt het leaseobject (en de daarmee samenhangende schuld) bij de aanvang van de leaseperiode in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Beide waarden worden bepaald op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst. De toegepaste rentevoet bij de berekening van de contante waarde is de impliciete rentevoet. Als deze rentevoet praktisch niet te bepalen is, wordt de marginale rentevoet gehanteerd. De initiële directe kosten worden opgenomen in de eerste waardering van het leaseobject.

De grondslagen voor de vervolgwaardering van het leaseobject zijn beschreven onder het hoofd Materiële vaste activa. Als geen redelijke zekerheid bestaat dat GGZ Friesland eigenaar van een leaseobject zal worden aan het einde van de leaseperiode, wordt het object afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object. De minimale leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande leaseverplichting. De rentelasten worden gedurende de leaseperiode zodanig toegerekend aan elke periode dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over de resterende netto-verplichting met betrekking tot de financiële lease. Voorwaardelijke leasebetalingen worden als last verwerkt in de periode dat aan de voorwaarden tot betaling wordt voldaan.

Operationele leases

Bij de Stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de Stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Als de Stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

5.3 GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor al vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren, die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Als het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onder opbrengsten jeugdwet worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende jeugdzorg. Als realisatiemoment geldt het moment waarop de betreffende prestaties zijn gerealiseerd en op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de opdrachtgever. Tot de opbrengsten jeugdwet worden ook gerekend mutaties in onderhanden zorgtrajecten met betrekking tot jeugdzorg.

De opbrengsten WMO zijn verantwoord onder Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten. Ook hiervoor geldt als realisatiemoment het moment waarop de betreffende prestaties zijn gerealiseerd en op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de opdrachtgever.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit opbrengsten anders dan uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning en subsidies. De overige opbrengsten kunnen worden verdeeld in opbrengsten voor het leveren van goederen en opbrengsten voor het leveren van diensten.

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten. Zodra een redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden toegekend en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden, worden de baten in de exploitatie verantwoord. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst- en verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet, afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers of de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de al betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door GGZ Friesland.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties wordt verantwoord als de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Als een beloning wordt betaald waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid), worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden (inclusief ontslagvergoedingen), die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid, wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als GGZ Friesland zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

GGZ Friesland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de Stichting. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. GGZ Friesland betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, als en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Dekkingsgraad

Ultimo 2023 bedroeg de dekkingsgraad 106,3%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 112%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 8 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

GGZ Friesland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. GGZ Friesland heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Per 1 juli 2022 zijn de regels om (gedeeltelijk) te indexeren versoepeld. Pensioenfondsen mogen door deze versoepeling de pensioenen verhogen bij een beleidsdekkingsgraad van 105% of hoger. De grens lag voor 1 juli 2022 op 110%. Het bestuur van PFZW heeft besloten per 1 januari 2023 de pensioenen van alle gepensioneerden en de pensioenaanspraken van alle andere deelnemers met 6% te verhogen. Dit komt bovenop de 2,7% pensioenverhoging van 1 oktober 2022.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren. Ook zijn hierbij de waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten opgenomen. Agio, disagio en aflossingspremies worden verantwoord als rentelast in de periode waartoe zij behoren.

De rentemutatie uit hoofde van de verdiscontering van de voorzieningen, gewaardeerd tegen de contante waarde, is verantwoord als rentelast/rentebate.

Aandeel in het resultaat deelnemingen

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan GGZ Friesland wordt toegerekend.

5.4 GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

5.5 GRONDSLAGEN VOOR GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.6 GRONDSLAGEN WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving over de WNT, waaronder de instelling specifieke (sectorale) regels.

6 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.123.771	2.386.280
Bij: investeringen	207.571	32.529
Af: afschrijvingen	-596.326	-866.976
Af: buitengebruikstelling	-	-428.062
Boekwaarde per 31 december	735.016	1.123.771

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder hoofdstuk 7.

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

Boekwaarde per 1 januari	64.927.239	63.228.120
Bij: investeringen	2.679.525	7.620.692
Af: afschrijvingen	-6.035.636	-5.828.844
Af: afstoting	-	-92.729
Boekwaarde per 31 december	61.571.128	64.927.239

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder hoofdstuk 8.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in hoofdstuk 10.

Stichting GGZ Friesland heeft over het boekjaar 2023 vastgesteld dat er geen omstandigheden of aanwijzingen zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van de immateriële/materiële vaste activa niet terugverdiend zal worden.

De desinvesteringen betreffen de afboekingen van de boekwaarden van afgestoten activa.

Onder de Bedrijfsgebouwen en terreinen is voor een totaalbedrag van € 1,598 miljoen aan vaste activa opgenomen waarvan GGZ Friesland alleen het economisch eigendom heeft (Financial Lease).

De materiële vaste activa (uitgezonderd automatisering en vervoersmiddelen) dienen volledig als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen. Onder de materiële vaste activa is begrepen een, al in 2023 betaald, bedrag van € 2,154 miljoen van contractuele investeringsverplichtingen van vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa.

De materiële vaste activa voor wat betreft gebouwen en inventarissen dienen voor de totale omvang als gedeelde zekerheid voor schulden aan kredietinstellingen en voor leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg (WFZ). De zorginstelling heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Ook heeft de zorginstelling zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2023	2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	242.039	263.480
Resultaat deelnemingen	7	1
Herrubricering Disagio WFZ	-200.361	-
(Terugname) waardeverminderingen	-5.653	-5.650
Amortisatie (dis)agio	-	-15.793
Boekwaarde per 31 december	36.032	242.038

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder hoofdstuk 9.

GGZ Collectief B.V. is in 2008 opgericht en is voor 100% eigendom van GGZ Friesland en onderneemt geen enkele activiteit (inactief). GGZ Collectief is statutair gevestigd te Leeuwarden.

Ultimo 2023 heeft een herrubricering plaatsgevonden van de Disagio WFZ 2005-2008, welke ultimo 2023 van de Financiële Vaste Activa naar de Vlottende activa (VLA), op Vooruitbetaalde bedragen is overgeboekt.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam, statutaire zetel	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal -belang	Eigen vermogen	Resultaat
		€	%	€	€
GGZ Collectief B.V. Leeuwarden	Verlenen GGZ Zorg	18.000	100,00	672	7

Op basis van artikel BW 2:407 lid 1 is op basis van de te verwaarlozen betekenis op het geheel besloten om GGZ Collectief B.V. niet mee te nemen in de consolidatie. De huidige status van de B.V. is inactief.

VLOTTENDE ACTIVA

4. Voorraden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Gereed product en handelsgoederen		
Handelsgoederen	35.346	-

Toelichting:

De voorraad handelsgoederen bestaat uit EEG-apparatuur en bijbehorende disposables.

Een voorziening voor incourantheid werd niet noodzakelijk geacht.

5. Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Handelsdebiteuren		
Vorderingen op debiteuren	12.476.495	11.687.418

Toelichting:

Het debiteurensaldo is toegenomen ten opzichte van 2022 door het maandelijks kunnen factureren van de ZVW-productie in 2023. In 2022 was dit door invoering ZPM nog niet mogelijk.

De vordering op debiteuren bestaat voor € 11.054K uit vorderingen op zorgverzekeraars. De voorziening die in aftrek op de handelsdebiteuren is gebracht, bedraagt € 103K (2022: € 82K).

De Handelsdebiteuren hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting

Omzetbelasting	7.423	-
----------------	-------	---

Toelichting:

De vordering Omzetbelasting heeft betrekking op ingekochte handelsgoederen en bijbehorende disposables.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige vorderingen		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort WLZ	303.342	1.031.064
Vooruitbetaalde bedragen	592.890	7.635
Nog te factureren Overig	913.858	719.011
Nog te factureren OZ	-	36.613
Nog te factureren WMO	1.014.948	819.907
Nog te factureren Forensische zorg	416.322	724.176
Nog te factureren Jeugd	983.254	515.522
Nog te factureren ZPM	10.611.630	9.149.343
Waarborgsom	132.544	114.374
Trajecten Kind en Jeugd	9.279	-
Financieringsverschil WMO	120.131	-
Overige vorderingen	4.225.925	1.594.143
	<u>19.324.123</u>	<u>14.711.788</u>

Toelichting:

De post Vooruitbetaalde bedragen is toegenomen door de herrubricering van de Disagio WFZ 2005-2008, welke ultimo 2023 van de Financiële Vaste Activa naar de Vlottende activa (Vooruitbetaalde bedragen) is overgeboekt. Ook is in 2023 een nieuwe geborgde langlopende lening afgesloten, waarbij € 336,5K Disagio aan het WFZ is betaald. De Disagio WFZ heeft een langlopend karakter, welke gelijk is aan de looptijd van de betreffende leningen.

De post Nog te factureren omzet ZPM valt hoger uit als gevolg van verschillende uitdagingen op facturatiegebied, hierdoor heeft facturatie óf in januari 2024 plaatsgevonden óf moet nog plaatsvinden.

De stijging van de post overige vorderingen wordt met name veroorzaakt door nog te ontvangen gelden voor acute zorg 2022 (€ 525K) en 2023 (€ 347K). Daarnaast is nog een bedrag te ontvangen voor crisiszorg 2023 (€ 797K).

Ten behoeve van de Overige vorderingen zijn er geen voorzieningen getroffen en deze hebben een looptijd korter dan 1 jaar, tenzij anders aangegeven.

Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot WLZ

	2022	2023	Totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	1.031.064		1.031.064
Financieringsverschil boekjaar		303.342	303.342
Correcties voorgaande jaren	260.991		260.991
Betalingen/ontvangsten	-1.292.055		-1.292.055
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-1.031.064</u>	<u>303.342</u>	<u>-727.722</u>
Saldo per 31 december	<u>-</u>	<u>303.342</u>	<u>303.342</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c

a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	303.342	1.031.064
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-	-
	<u>303.342</u>	<u>1.031.064</u>
	2023	2022
	€	€

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten WLZ-zorg (exclusief subsidies)	30.304.086	27.420.667
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	-30.000.744	-26.389.603
Totaal financieringsverschil	<u>303.342</u>	<u>1.031.064</u>
	31-12-2023	31-12-2022
	€	€

6. Liquide middelen

Bankrekeningen	14.375.724	16.108.315
Kas	3.078	2.155
	<u>14.378.802</u>	<u>16.110.470</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

De kredietfaciliteit ultimo 2023 bij de BNG bedraagt € 14 miljoen. GGZ Friesland maakt ultimo 2023 geen gebruik van deze faciliteit en verwacht deze op basis van liquiditeitsprognoses ook niet te hoeven gebruiken. De verstrekte zekerheden gelden ook voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG (zie toelichting langlopende schulden).

De lening met nummer BNG 113861 met een afsluitdatum van 01-07-2020 en een hoofdsom van € 3,4 miljoen is een ongeborgde lening. De BNG heeft deze ongeborgde lening samen met het kredietarrangement in rekening courant (€ 14 miljoen), onder 1 financieringsovereenkomst verwerkt en deze ongeborgde lening valt bij de BNG onder de noemer faciliteiten.

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Bestemmingsfondsen	28.582.070	26.683.271
Overige reserves	3.075.631	2.984.213
	<u>31.657.701</u>	<u>29.667.484</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2022
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten WLZ/ZVW	29.468.995	-2.785.724	-	26.683.271
Reserve aanvaardbare kosten:	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2023
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten WLZ/ZVW	26.683.271	1.898.799	-	28.582.070
Reserve aanvaardbare kosten:	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2022
	€	€	€	€
Overige reserves	4.587.625	-1.603.412	-	2.984.213
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2023
	€	€	€	€
Overige reserves	2.984.213	91.418	-	3.075.631

Toelichting:

Bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten WLZ/ZVW is een reserve waaraan door derden een beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan. Onder overige reserves is opgenomen dat deel van het resultaat, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van GGZ Friesland vrij kunnen beschikken.

8. Voorzieningen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige voorzieningen		
Generatiepact	453.430	1.287.386
Langdurig zieken	1.282.553	918.849
Jubileumuitkeringen	2.053.159	1.966.981
	<u>3.789.142</u>	<u>4.173.216</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Oprenten en verandering disconterings -voet	Saldo per 31 december 2023
	€	€	€	€	€	€
Generatiepact	1.287.386	79.418	-44.204	-1.004.423	135.253	453.430
Langdurig zieken	918.849	1.255.021	-608.296	-283.021	-	1.282.553
Jubileumuitkeringen	1.966.981	290.515	-164.339	-80.845	40.847	2.053.159
Totaal voorzieningen	<u>4.173.216</u>	<u>1.624.954</u>	<u>-816.839</u>	<u>-1.368.289</u>	<u>176.100</u>	<u>3.789.142</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2023
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	520.858
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	3.268.284
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.364.024

Toelichting per categorie voorziening:

Generatiepact

Met ingang van boekjaar 2022 is een langdurige voorziening opgenomen voor medewerkers van 63 jaar en ouder welke gebruik kunnen maken van de, in de CAO vermelde, generatieregeling. Genaamd: Generatiepact. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren bedragen. De berekening is gebaseerd op de gedane toezeggingen en deelnamekansen. De deelnamekans is op basis van de werkelijke instroom lager dan voorgaand jaar ingeschat, hetgeen heeft geresulteerd in een verlaging van de voorziening. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,56% (2022: 3,81%).

De regeling geldt voor de looptijd van de CAO, welke eindigt op 31 december 2024. Er is binnen de regeling geen rekening gehouden met de sterftekans en de toekomstige salarisstijgingen.

Langdurig zieken

Er is een langdurige voorziening opgenomen voor personeelsleden die geheel of gedeeltelijk ziek of arbeidsongeschikt zijn. Dit om de op balansdatum bestaande verplichtingen in de toekomst te kunnen uitbetalen.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubileumuitkeringen voorziet in de toekomstige uitkeringen bij jubilea van een 12,5-jarig, 25-jarig en 40-jarig dienstverband en ook pensionering. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,56% (2022: 3,81%).

9. Langlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan banken		
Leningen o/g	31.859.625	24.743.238

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	26.156.020	27.568.802
Bij: nieuwe leningen	8.900.000	-
Af: aflossingen	-1.486.949	-1.412.782
Stand per 31 december	33.569.071	26.156.020
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-1.709.446	-1.412.782
Stand langlopende schulden per 31 december	31.859.625	24.743.238

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	2023	2022
	€	€
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.709.446	10.312.782
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)		
(balanspost)	31.859.625	24.743.238
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	25.324.353	19.319.005

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden onder hoofdstuk 10.

De aflossingsverplichtingen voor komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

In 2023 hebben alle langlopende schulden een vast rentepercentage.

De volgende WFZ geborgde leningen hebben een renteherzieningsdatum:

- BNG 93918, 3 december 2031
- BNG 101108, 8 december 2035
- BNG 101107, 8 december 2035
- BNG 101627, 3 mei 2036

Op de leningenportefeuille rusten gestelde zekerheden van het WFZ of via gemeentegarantie. Het WFZ heeft voor alle geborgen leningen samen met de BNG bank voor het krediet en depotarrangement en de ongeborgde lening gedeelde zekerheden op alle vaste activa en inventaris.

Bij de diverse financiers zijn langlopende leningen onder borging van het WFZ afgesloten ten bedrage van in totaal € 30,773 miljoen en onder borging van Gemeentegarantie € 0,075 miljoen. Bij de BNG bank is in 2020 een ongeborgde langlopende lening van € 3,4 miljoen afgesloten met een restwaarde van € 2,719 miljoen ultimo 2023. Uit hoofde van de borging door het WFZ hebben deze leningen een direct opeisbaar obligo van 3% van de pro resto geborgde schuld, namelijk: € 0,923 miljoen (2022: € 0,691 miljoen).

In 2023 is de lease verplichting opgenomen tegen een contante waarde op basis van 4% disconteringsvoet (2022: 4%). De disconteringsvoet is contractueel vastgelegd met de tegenpartij. Lease verplichtingen van huurlocaties hebben betrekking op financial lease rente en afschrijving.

Op 25 juli 2023 is de financieringsovereenkomst zoals geldig tot en met 25 juli 2023 komen te vervallen en is er met de BNG bank een nieuwe financieringsovereenkomst overeengekomen. In deze nieuwe financieringsovereenkomst is bij de financiële voorwaarden de EBITDA-floor ratio komen te vervallen.

Er zijn met betrekking tot de nieuwe BNG bank financieringsovereenkomst verschillende financiële voorwaarden (ratio's) overeengekomen op basis van de geconsolideerde jaarrekening van GGZ Friesland; zijnde DSCR van 1,3 en een solvabiliteit van minimaal 20% voor 2023 en verder. GGZ Friesland voldoet ultimo 2023 aan de solvabiliteit met 28,7%. De DSCR bedraagt 3,6 en voldoet aan de minimaal gestelde voorwaarde van 1,3.

Op basis van de geconsolideerde jaarrekening 2023 van GGZ Friesland voldoet GGZ Friesland aan de voorwaarden van de huidige financieringsovereenkomst met de BNG bank.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€

Overige schulden

Financial Lease	3.218.453	3.392.290
-----------------	-----------	-----------

Toelichting in welke mate (het totaal van) de overige langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€

Aflossingsverplichtingen < 1 jaar	173.727	173.837
Langlopend deel > 1 jaar	3.044.726	3.218.453
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	886.923	1.060.157

Toelichting:

De verplichting Financial Lease bestaat uit het huurpand MFE Drachten en het pand De Batting.

10. Kortlopende schulden

Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen

Kasgeldfaciliteit	-	8.900.000
Aflossingsverplichting komend boekjaar langlopende leningen	1.709.446	1.412.782
	1.709.446	10.312.782

Toelichting:

Op 11 september 2023 is de Kasgeldfaciliteit (€ 8,9 miljoen) omgezet in een geborgde langlopende lening met een looptijd van 30 jaar.

De aflossingsverplichting heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren	3.129.119	3.451.120
-------------	-----------	-----------

Toelichting:

De schulden aan leveranciers en handelskredieten hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	52.568	77.649
Loonheffing	5.664.959	5.474.357
	<u>5.717.527</u>	<u>5.552.006</u>

Omzetbelasting

De schuld aan omzetbelasting en loonheffing heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Schulden terzake van pensioenen

Pensioenen	<u>2.628.909</u>	<u>2.567.386</u>
------------	------------------	------------------

Toelichting:

Ultimo 2023 resteert een schuld aan het pensioenfonds (PFZW) inzake de afdracht pensioenpremie november en december 2023.

De schuld terzake van pensioenen heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Overige schulden

LFB-uren	10.253.952	9.638.486
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	17.439	67.608
Vakantiedagen	4.308.608	4.298.875
Vakantiegeld	4.203.836	3.936.066
Personeel nog te betalen	240.287	345.174
Vooruit ontvangen bedragen	41.914	84.556
Overige schulden	2.568.265	2.582.315
Financieringsverschil ZVW	2.022.453	3.853.083
Financieringsverschil Jeugd	714.397	25.563
Financieringsverschil FOR	483.292	-
Financieringsverschil WMO	-	111.476
	<u>24.854.443</u>	<u>24.943.202</u>

Toelichting:

Het totaal van de Overige schulden zijn ultimo 2023 € 300K lager dan ultimo 2023. Grootste afwijking zit in de afname van het financieringsverschil ZVW en een toename van het financieringsverschil Jeugd en Forensisch.

De LFB uren en Vakantiedagen hebben een langlopend karakter, echter aangezien deze budgetten direct opeisbaar zijn worden deze posten gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

De Overige schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar, tenzij anders aangegeven.

11. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

GGZ Friesland loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren en overige vorderingen (nog te factureren) zijn voor het overgrote deel geconcentreerd bij tien grote verzekeraars. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben altijd tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd, met inbegrip van de afgesproken renteherzieningstermijn. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft daarom als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen, kortlopende schulden en langlopende leningen, benadert de boekwaarde ervan.

Liquiditeitsrisico

GGZ Friesland bewaakt maandelijks de liquiditeitspositie. Het management ziet erop toe dat GGZ Friesland steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar heeft om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Op basis van de door GGZ Friesland opgestelde prognoses heeft GGZ Friesland afdoende beschikking om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen ook rekening houdende met het van toepassing zijnde rekening-courant krediet van € 14 miljoen.

12. Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen

Fiscale eenheid

Stichting GGZ Friesland maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met Synaeda PMC B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2023 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € 45K.

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur en operationele leasing. De geleasede machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. De operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de winst- en verliesrekening verwerkt. Ultimo 2023 heeft de organisatie meerjarige huurverplichtingen van in totaal € 16.283K. De looptijden van de diverse huurcontracten beslaan diverse perioden.

Ultimo 2023 heeft de organisatie meerjarige operationele leaseverplichtingen van in totaal € 3.864K. De looptijden van de leasecontracten beslaan diverse perioden van 2 maanden tot 96 maanden.

De instelling heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende leasecontracten, huur en overeenkomsten.

	betalbaar binnen 1 jaar	betalbaar binnen 1 - 5 jaar	betalbaar na 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Huur	3.202.671	8.479.136	4.602.094	16.283.901
Operationele lease	1.069.324	2.611.329	183.009	3.863.662
	<u>4.271.995</u>	<u>11.090.465</u>	<u>4.785.103</u>	<u>20.147.563</u>

VPB-plicht Jeugdzorg

Ten aanzien van de mogelijke vennootschapsbelastingplicht over de geleverde jeugdzorg maakt GGZ Friesland gebruik van de regeling "vrijstelling voor zorginstellingen". Deze zorgvrijstelling houdt in dat GGZ Friesland zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend, dat wil zeggen voor tenminste 90%, bezig houdt met het genezen, verplegen of verzorgen van zieken, kraamvrouwen, mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, wezen of ouderen die niet meer zelfstandig kunnen wonen (Artikel 5, eerste lid, onderdeel c, ten eerste, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969). Dit standpunt is besproken met de Belastingdienst en akkoord bevonden.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2023 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 4.912,6K (prijsniveau 2023).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2023. De sector is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van GGZ Friesland per 31 december 2023.

Obligoverplichting Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ)

In verband met de deelname aan het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) heeft GGZ Friesland een niet in de balans opgenomen obligoverplichting. Deze verplichting houdt in dat, wanneer het WFZ op haar garantieverplichtingen wordt aangesproken en haar vermogen zou onvoldoende blijken om aan deze verplichtingen te voldoen, GGZ Friesland een renteloze lening van maximaal 3% van € 30,77 miljoen (€ 923K) van de geborgde leningen aan het WFZ moet verstrekken (2022: € 691K)

Grondaankoop stadsdeel Middelsee in Leeuwarden (De Brédyk)

GGZ Friesland is eind 2020 een koopovereenkomst overeengekomen, met de mogelijkheid tot ontbinding, voor de aankoop van een bouwkaavel ter grootte van 27.000 vierkante meter in het nieuw te ontwikkelen stadsdeel Middelsee in Leeuwarden. GGZ Friesland wil op deze locatie nieuwbouw realiseren.

De investering bedraagt € 3.375K te vermeerderen met het bij de levering geldende percentage voor de omzetbelasting dat van toepassing is voor bouwrijpe grond c.q. fiscaal bouwterrein.

7 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Goodwill	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2023			
- cumulatieve aanschafwaarde	3.214.561	1.278.134	4.492.695
- cumulatieve afschrijvingen	-2.410.324	-958.600	-3.368.924
Boekwaarde per 1 januari	804.237	319.534	1.123.771
Mutaties in boekjaar			
- investeringen	207.571	-	207.571
- afschrijvingen	-276.792	-319.534	-596.326
	-69.221	-319.534	-388.755
per saldo	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-69.221	-319.534	-388.755
Stand per 31 december 2023			
- cumulatieve aanschafwaarde	3.422.132	1.278.134	4.700.266
- cumulatieve afschrijvingen	-2.687.116	-1.278.134	-3.965.250
Boekwaarde per 31 december	735.016	-	735.016

8 MUTATIEOVERZICHT MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering en vooruit- betaald op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023					
- cumulatieve aanschafwaarde	77.843.966	21.601.847	32.316.886	8.845.677	140.608.376
- cumulatieve afschrijvingen	-31.623.319	-11.910.424	-25.889.287	-6.258.107	-75.681.137
Boekwaarde per 1 januari	46.220.647	9.691.423	6.427.599	2.587.570	64.927.239
Mutaties					
- investeringen	709.403	542.470	1.044.252	383.400	2.679.525
- afschrijvingen	-3.327.042	-912.486	-1.796.108	-	-6.035.636
- ingebruikname van Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	120.964	695.884	-	-816.848	-
	-2.496.675	325.868	-751.856	-433.448	-3.356.111
per saldo	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-2.496.675	325.868	-751.856	-433.448	-3.356.111
Stand per 31 december 2023					
- cumulatieve aanschafwaarde	78.553.369	22.144.317	33.361.138	9.229.077	143.287.901
- cumulatieve afschrijvingen	-34.829.397	-12.127.026	-27.685.395	-7.074.955	-81.716.773
Boekwaarde per 31 december	43.723.972	10.017.291	5.675.743	2.154.122	61.571.128

9 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Andere deel- nemingen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	665	241.374	242.039
Resultaat deelnemingen	7	-	7
Herrubricering Disagio WFZ	-	-200.361	-200.361
(Terugname) waardeverminderingen	-	-5.653	-5.653
Boekwaarde per 31 december 2023	672	35.360	36.032

10 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2023 (GECONSOLIDEERD)

Specificatie en verloop van de schulden aan banken:

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings- wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG 82843	05-07-1994	2.268.901	30	onderhands	1,63	151.257	-	75.630	75.627	-	1	lineair	75.627	gemeentegarantie
BNG 99844	24-12-2004	2.500.000	25	onderhands	3,97	700.000	-	100.000	600.000	100.000	6	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 103062	01-10-2007	2.500.000	25	onderhands	4,60	1.000.000	-	100.000	900.000	400.000	9	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 97088	18-03-2003	3.000.000	30	onderhands	4,81	1.100.000	-	100.000	1.000.000	500.000	10	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 103561	15-04-2008	2.500.000	25	onderhands	4,62	1.050.000	-	100.000	950.000	450.000	10	lineair	100.000	waarborgfonds
NWB B00126	01-04-2011	10.918.600	27	onderhands	0,17	6.352.640	-	397.040	5.955.600	3.970.400	15	lineair	397.040	waarborgfonds
BNG 93918	03-12-2001	4.537.802	40	onderhands	5,24	2.155.457	-	113.445	2.042.012	1.474.787	18	lineair	113.445	waarborgfonds
BNG 101108	08-12-2005	6.000.000	39	onderhands	3,99	6.000.000	-	-	6.000.000	6.000.000	22	einde looptijd	-	waarborgfonds
BNG 101107	08-12-2005	4.000.000	40	onderhands	3,89	2.300.000	-	100.000	2.200.000	1.700.000	22	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 101627	03-05-2006	4.000.000	40	onderhands	4,41	2.400.000	-	100.000	2.300.000	1.800.000	23	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 113861	01-07-2020	3.400.000	15	onderhands	2,12	2.946.666	-	226.667	2.719.999	1.586.666	12	lineair	226.667	onborgd
BNG 116630	11-09-2023	-	30		3,39	-	8.900.000	74.167	8.825.833	7.342.500	29	lineair	296.667	waarborgfonds
TOTAAL						26.156.020	8.900.000	1.486.949	33.569.071	25.324.353			1.709.446	

11 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023

	2023	2022
	€	€
13. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	102.576.928	92.783.058
Wet langdurige zorg	30.565.077	27.741.078
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg	73.531	728.862
Forensische zorg	3.696.447	4.729.972
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	5.288.186	5.062.363
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	107.512	561.540
	<u>142.307.681</u>	<u>131.606.873</u>

Toelichting:

De omzet in de zorgverzekeringswet (ZVW) is in 2023 € 9,8 miljoen hoger dan in 2022. Enerzijds wordt deze stijging veroorzaakt door een relatieve hoge indexatie van de NZa-tarieven vanwege de hoge inflatie. Anderzijds is het aantal mensen waaraan ZVW-zorg is verleend, gestegen in 2023 ten opzicht van 2022.

De omzet in de WLZ is in 2023 € 2,8 miljoen hoger dan in 2022. Ook hier is sprake van een hoge indexatie. Daarnaast is in de jaarrekening 2023 € 0,3 miljoen omzet met betrekking tot 2022 meegenomen. Gedurende 2023 heeft het Zorgkantoor bevestigd dat er landelijk voldoende budget was om dit alsnog toe te kennen aan GGZ Friesland.

Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

Continuïteitsbijdrage	68.380	495.378
Bijdrage meerkosten	39.132	66.162
	<u>107.512</u>	<u>561.540</u>

Toelichting:

In 2023 was er nog zeer beperkt sprake van een vergoeding in het kader van de continuïteit en meerkosten als gevolg van Covid-19. Dit betreft in alle gevallen hogere inkomsten met betrekking tot voorgaande jaren dan eerder ingeschat.

14. Opbrengsten Jeugdwet

Opbrengsten Jeugdwet	<u>10.064.314</u>	<u>9.934.212</u>
----------------------	-------------------	------------------

15. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Opbrengsten WMO	10.436.737	10.384.583
Overige zorgprestaties	1.345.941	1.295.157
	<u>11.782.678</u>	<u>11.679.740</u>

	2023	2022
	€	€
16. Overige bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten winkels	613.990	527.440
Opbrengsten POH	3.237.804	3.010.525
Opbrengst detachering	1.061.867	860.849
Opbrengst verkoop activa	-	361.845
Opbrengst uit verhuur	322.553	318.741
Overige opbrengsten	1.705.643	1.314.567
	<u>6.941.857</u>	<u>6.393.967</u>

Toelichting:

Het totaal van de Overige bedrijfsopbrengsten is in 2023 € 548K hoger dan in 2022. Dit heeft onder andere betrekking op de post Overige opbrengsten, met een opbrengst uit een samenwerkingsovereenkomst met Sociaal Domein Fryslân over een bijdrage voor de crisisbeoordelingslocatie (CBL) 2023 (€ 131K) en een subsidievergoeding stagefonds VWS (€ 84K).

17. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

Personeel niet in loondienst	10.330.803	10.706.738
------------------------------	------------	------------

18. Lonen en salarissen *

Brutolonen *	90.408.882	86.646.841
--------------	------------	------------

Toelichting:

In boekjaar 2023 heeft er een herrubricering plaatsgevonden van de ontvangen uitkeringen van het UWV, deze zijn van overige bedrijfskosten (overige personeelskosten) naar de Lonen en Salarissen overgeplaatst.

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 29 paragraaf 5.1 onder vergelijkende cijfers.

19. Sociale lasten

Premies sociale verzekeringswetten	14.512.025	13.768.130
------------------------------------	------------	------------

20. Pensioenlasten

Pensioenlasten	8.376.734	8.228.426
----------------	-----------	-----------

Personeelsleden

	2023	2022
FTE		
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden zorg gerelateerd	1.193	1.177
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden niet zorg gerelateerd	325	332
	<u>1.518</u>	<u>1.509</u>

	2023	2022
	€	€
21. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		
Immateriële vaste activa	596.326	866.976
Materiële vaste activa	6.035.636	5.828.844
Financiële vaste activa	5.653	5.650
	<u>6.637.615</u>	<u>6.701.470</u>
22. Overige waardevermindering van immateriële en materiële vaste activa		
Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa	-	428.062
Overige waardeverminderingen materiële vaste activa	-	33.766
	<u>-</u>	<u>461.828</u>
23. Overige bedrijfskosten *		
Overige personeelskosten *	7.529.947	7.144.741
Onderhoud en energiekosten	5.167.454	4.284.570
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	4.325.111	4.089.303
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.313.114	3.250.107
Autokosten	1.317.198	1.155.150
Mutatie dubieuze debiteuren	53.262	-92.185
Algemene kosten	10.500.258	10.823.386
Huur en leasing	5.080.413	4.714.752
Mutatie voorzieningen	231.387	1.506.113
Kosten Covid-19 crisis	9.306	77.673
	<u>37.527.450</u>	<u>36.953.610</u>

Toelichting:

In de Overige bedrijfskosten zijn de meeste posten toegenomen onder invloed van de inflatie, met name Energiekosten en Huur en leasing. De Mutatie voorzieningen daarentegen zijn afgenomen door vernieuwd inzicht in de voorziening generatiepact met betrekking tot de deelnamekansen. De deelnamekansen is op basis van de werkelijke instroom lager dan voorgaand jaar ingeschat, hetgeen heeft geresulteerd in een verlaging van de voorziening.

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 29 paragraaf 5.1 onder vergelijkende cijfers.

Mutatie voorzieningen

Mutatie voorziening langdurig zieken	971.999	-87.590
Mutatie voorziening ambtsjubilea	201.519	134.390
Mutatie voorziening generatiepact	-942.131	1.459.313
	<u>231.387</u>	<u>1.506.113</u>

Financiële baten en lasten

	2023	2022
	€	€
24. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Rentebaten	233.288	33.066
Rente impact wijziging disconteringsvoet	-	659.377
	<u>233.288</u>	<u>692.443</u>

Toelichting:

Door een stijging van het 1 maands Euribor percentage 2023 ten opzichte van 2022 zijn de rentebaten navenant toegenomen.

De post Rente impact wijziging disconteringsvoet betreft het verschil in de contante waarde van het oude en nieuwe percentage van de gehanteerde disconteringsvoet voor de voorzieningen. De disconteringsvoet in 2023 bedraagt 3,56% (2022: 3,81%).

25. Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten	1.122.715	937.831
Rentelasten financial lease	77.128	84.085
Rente impact wijziging disconteringsvoet	176.100	-
Bereidstellingsprovisie	128.250	182.287
Borgingskosten	41.906	25.126
	<u>1.546.099</u>	<u>1.229.329</u>

Toelichting:

Door een stijging van het 1 maands Euribor percentage 2023 ten opzichte van 2022 zijn de rentelasten over de kasgeldfaciliteit toegenomen.

In 2023 is de bereidstellingsprovisie afgenomen doordat de kasgeldfaciliteit is omgezet in een langlopende lening en daarnaast is de ongeborgde financiering BNG op 25 juli 2023 komen te vervallen.

In 2023 zijn de borgingskosten hoger doordat op 11 september 2023 de Kasgeldlening is omgezet in een langlopende lening, waarvoor er een disagio aan het WFZ betaald is ad € 336,5K in 2023, de afschrijving in 2023 op dit disagio bedraagt € 11,7K.

26. Aandeel in het resultaat deelnemingen

Aandeel resultaat GGZ Collectief B.V.	<u>7</u>	<u>1</u>
---------------------------------------	----------	----------

Transacties met verbonden partijen

De deelnemingen, bestuurders en functionarissen van stichting GGZ Friesland worden aangemerkt als verbonden partijen. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of een bedrag in rekening is gebracht.

Met verbonden partijen hebben zich geen transacties voorgedaan op niet zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen in de toelichting van de geconsolideerde winst- en verliesrekening en de WNT-verantwoording.

	2023	2022
	€	€
Honoraria accountant		
1. Controle van de jaarrekening	432.299	449.648
2. Overige assurance diensten	64.690	26.500
3. Kosten zelfonderzoek	-	24.666
	<u>496.989</u>	<u>500.814</u>

Toelichting:

De accountantskosten zijn gebaseerd op basis van het factuurstelsel.

12 WNT-VERANTWOORDING 2023 STICHTING GGZ FRIESLAND

De WNT is van toepassing op GGZ Friesland. Het voor GGZ Friesland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

In 2023 is voor de Raad van Bestuur de klassenindeling V van toepassing. Dit betreft de hoogste klasse binnen het zorgsegment, welke vastgesteld is door de Raad van Toezicht op 23 oktober 2023. In 2023 vonden er bij de categorie overige functionarissen geen overschrijdingen van de WNT norm plaats.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023

Bedragen x € 1	Dr. A.D.F. Dhondt	Drs. A.J. Bell	Drs. P. de Bot	Drs. T. de Grefte
Functiegegevens	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB	Voorzitter RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/4 - 31/12	1/4 - 31/5	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	0,81	N.v.t.
Dienstbetrekking	ja	ja	Nee	N.v.t.
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	207.307	155.491	27.180	-
Beloningen betaalbaar op termijn	15.193	11.384	-	-
<i>Subtotaal</i>	222.500	166.875	27.180	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	168.014	30.104	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
Bezoldiging	222.500	166.875	27.180	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022

Functiegegevens	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB	Voorzitter RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	N.v.t.	N.v.t.	1/1 - 31/5
Omvang dienstverband 2022 (in fte)	1,0	N.v.t.	N.v.t.	1,0
Dienstbetrekking	ja	N.v.t.	N.v.t.	ja

Bedragen x € 1	Dr. A.D.F. Dhondt	Drs. A.J. Bell	Drs. P. de Bot	Drs. T. de Grefte
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	201.951	-	-	83.701
Beloningen betaalbaar op termijn	13.549	-	-	5.658
<i>Subtotaal</i>	215.500	-	-	89.359
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	-	-	89.359
Bezoldiging	215.500	-	-	89.359

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023

Bedragen x € 1	Drs. P. de Bot	
Functiegegevens	Lid RvB	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1/1 - 31/3	20/04 - 31/12
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling in het kalenderjaar	3	9
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	432	1177
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief dat geldt voor het kalenderjaar	212	206
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	67.200	236.700
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	303.900	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	62.640	171.165
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	233.805	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	
Bezoldiging	233.805	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023

Bedragen x € 1	Mr. E.E. van 't Hof MBA *	Ir. H.G. Rijnhart	Ir. P.M. van Rooij *
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	23.791	15.461	15.841
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Bezoldiging	<u>23.791</u>	<u>15.461</u>	<u>15.841</u>
Het bedrag van de overschrijding en reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1

Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	23.169	14.976	15.586
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600

* Bezoldiging is in de vergelijkende cijfers aangepast met € 1.123 in verband met opvoeren reiskosten.

Gegevens 2023

Bedragen x € 1	Drs. ing. G. Jaarsma	Drs. R. Mentjox	E.A. de Boer MBA
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	15.512	15.710	15.461
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Bezoldiging	<u>15.512</u>	<u>15.710</u>	<u>15.461</u>
Het bedrag van de overschrijding en reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1

Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	15.148	15.231	14.976
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2023

13 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa (27)				
Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	592.516		804.237	
Goodwill	-		319.534	
		592.516		1.123.771
Materiële vaste activa (28)				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	42.851.512		45.081.539	
Machines en installaties	10.004.551		9.667.881	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.037.628		5.721.368	
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	2.154.122		2.587.570	
		60.047.813		63.058.358
Financiële vaste activa (29)				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	13.513.297		11.905.591	
Andere deelnemingen	672		665	
Overige vorderingen	35.360		241.373	
		13.549.329		12.147.629
Vlottende activa				
Vorderingen (30)				
Handelsdebiteuren	4.449.186		2.241.024	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	80.605		214.132	
Overige vorderingen	19.108.162		14.442.566	
		23.637.953		16.897.722
Liquide middelen (31)		8.679.910		13.562.485
		<u>106.507.521</u>		<u>106.789.965</u>

[illegible]

14 ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

		2023		2022	
		€	€	€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	(37)				
Zorgverzekeringswet		84.187.036		76.010.755	
Wet langdurige zorg		30.565.077		27.741.078	
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg		73.531		702.765	
Forensische zorg		3.696.447		4.729.972	
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		4.416.733		4.393.866	
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		46.259		358.932	
			122.985.083		113.937.368
Opbrengsten Jeugdwet	(38)		8.738.084		8.585.258
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	(39)		11.730.309		11.644.936
Netto omzet			143.453.476		134.167.562
Overige bedrijfsopbrengsten	(40)		7.331.358		6.642.287
Som der bedrijfsopbrengsten			150.784.834		140.809.849
Bedrijfslasten					
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	(41)	8.191.153		8.668.601	
Lonen en salarissen *	(42)	80.846.460		78.107.898	
Sociale lasten	(43)	12.856.475		12.331.719	
Pensioenlasten	(44)	7.467.699		7.237.057	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(45)	6.009.248		6.141.311	
Overige waardevermindering van immateriële en materiële vaste activa	(46)	-		461.828	
Overige bedrijfskosten *	(47)	33.718.713		33.406.811	
			149.089.748		146.355.225
Bedrijfsresultaat			1.695.086		-5.545.376
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	(48)	227.176		665.284	
Rentelasten en soortgelijke kosten	(49)	-1.539.758		-1.211.900	
Financiële baten en lasten			-1.312.582		-546.616
			382.504		-6.091.992
Aandeel in het resultaat deelnemingen	(50)		1.607.713		1.702.856
Resultaat			1.990.217		-4.389.136

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 29 paragraaf 5.1 onder vergelijkende cijfers.

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023		2022	
	€	€	€	€
Toevoeging/(onttrekking):				
Bestemmingsfondsen	1.898.799		-2.785.724	
Overige reserves	91.418		-1.603.412	
		1.990.217		-4.389.136

15 GRONDSLAGEN VAN WAARDERINGEN EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

15.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor zover deze volgens de regeling openbare jaarverantwoording WMG van toepassing zijn, de regeling openbare jaarverantwoording WMG en daarmee de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving hoofdstuk 655 Zorginstellingen. Ook zijn de beleidsregels voor de WNT, Wet normering bezoldiging topinkomens publieke en semipublieke sector van toepassing.

De waarderingsgrondslagen van posten die niet zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening zijn hieronder toegelicht.

15.2 Waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Aandeel in het resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van entiteiten waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de instelling in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

VASTE ACTIVA

27. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.123.771	2.363.113
Bij: investeringen	57.571	32.529
Af: afschrijvingen	-588.826	-843.809
Af: buitengebruikstelling	-	-428.062
Boekwaarde per 31 december	592.516	1.123.771

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder hoofdstuk 17.

28. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

Boekwaarde per 1 januari	63.058.358	61.613.566
Bij: investeringen	2.404.224	6.829.373
Af: afschrijvingen	-5.414.769	-5.291.852
Af: afstoting	-	-92.729
Boekwaarde per 31 december	60.047.813	63.058.358

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder hoofdstuk 18.

In 2023 zijn er bedrijfsmiddelen in uitvoering in gebruik genomen. Hiervoor wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder hoofdstuk 18.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in hoofdstuk 20.

29. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2023	2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	12.147.630	10.466.216
Resultaat deelnemingen	1.607.713	1.702.856
Herrubricering Disagio WFZ	-200.361	-
(Terugname) waardeverminderingen	-5.653	-5.650
Amortisatie (dis)agio	-	-15.793
Boekwaarde per 31 december	13.549.329	12.147.629

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder hoofdstuk 19.

GGZ Collectief B.V. is in 2008 opgericht en is voor 100% eigendom van GGZ Friesland en onderneemt geen enkele activiteit (inactief). GGZ Collectief is statutair gevestigd te Leeuwarden.

Synaeda PMC B.V. heeft in 2015 een Koopovereenkomst Certificaten van Aandelen in SPMC gesloten met GGZ Friesland. In 2015 is via een vendor loan een 100% belang in Synaeda Psycho Medisch Centrum Leeuwarden B.V. (SPMC Leeuwarden B.V.) verworven, GGZ Friesland heeft hierdoor de volledige zeggenschap.

Op basis van bovenstaande groepsverhoudingen stelt GGZ Friesland op grond van BW 2:406 lid 1 een geconsolideerde jaarrekening op.

Ultimo 2023 heeft een herrubricering plaatsgevonden van de Disagio WFZ 2005-2008, welke ultimo 2023 van de Financiële Vaste Activa naar de Vlottende activa (VLA), op Vooruitbetaalde bedragen is overgeboekt.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam, statutaire zetel	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal -belang
		€	%
Synaeda PMC B.V. Leeuwarden	Ambulante GGZ	18.000	100,00
GGZ Collectief B.V. Leeuwarden	Verlenen GGZ Zorg	18.000	100,00

Op basis van artikel BW 2:407 lid 1 is op basis van de te verwaarlozen betekenis op het geheel besloten om GGZ Collectief B.V. niet mee te nemen in de consolidatie. De huidige status van de B.V. is inactief.

VLOTTENDE ACTIVA

30. Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Handelsdebiteuren		
Vorderingen op debiteuren	4.449.186	2.241.024
Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Vorderingen groepsmaatschappijen	80.605	214.132
Toelichting:		
Dit betreft een vordering op Synaeda PMC B.V.		
Overige vorderingen		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort WLZ	303.342	1.031.064
Vooruitbetaalde bedragen	592.890	7.635
Nog te factureren Overig	918.557	665.008
Nog te factureren OZ	-	36.613
Nog te factureren WMO	1.014.948	819.907
Nog te factureren Forensische zorg	416.322	724.176
Nog te factureren Jeugd	983.254	515.522
Nog te factureren ZPM	10.611.630	9.149.343
Waarborgsom	20.250	20.250
Financieringsverschil WMO	120.131	-
Overige vorderingen	4.126.838	1.473.048
	19.108.162	14.442.566

Toelichting:

De post Vooruitbetaalde bedragen is toegenomen door de herrubricering van de Disagio WFZ 2005-2008, welke ultimo 2023 van de Financiële Vaste Activa naar de Vlottende activa (Vooruitbetaalde bedragen) is overgeboekt. Ook is in 2023 een nieuwe geborgde langlopende lening afgesloten, waarbij € 336,5K Disagio aan het WFZ is betaald. De Disagio WFZ heeft een langlopend karakter, welke gelijk is aan de looptijd van de betreffende leningen.

De post Nog te factureren omzet ZPM valt hoger uit als gevolg van verschillende uitdagingen op facturatiegebied, hierdoor heeft facturatie óf in januari 2024 plaatsgevonden óf moet nog plaatsvinden.

De stijging van de post overige vorderingen wordt met name veroorzaakt door te ontvangen gelden voor acute zorg 2022 (€ 525K) en 2023 (€ 347K). Daarnaast is nog een bedrag te ontvangen voor crisiszorg 2023 (€ 797K).

Alle Overige vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar, tenzij anders aangegeven.

**Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot
WLZ**

	2022	2023	Totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	1.031.064		1.031.064
Financieringsverschil boekjaar		303.342	303.342
Correcties voorgaande jaren	260.991		260.991
Betalingen/ontvangsten	-1.292.055		-1.292.055
Subtotaal mutatie boekjaar	-1.031.064	303.342	-727.722
Saldo per 31 december	-	303.342	303.342

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	303.342	1.031.064
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-	-
	303.342	1.031.064
	2023	2022
	€	€

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten WLZ-zorg (exclusief subsidies)

Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget

Totaal financieringsverschil

30.304.086	27.420.667
-30.000.744	-26.389.603
303.342	1.031.064

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
31. Liquide middelen		
Bankrekeningen	8.676.870	13.560.382
Kas	3.040	2.103
	8.679.910	13.562.485

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar. De debet bankrekeningen bestaan uit saldi van 8 bankrekeningen bij de BNG en Mastercard (Simplifiedcard). De kassen bestaan uit 5 decentrale kassen.

De liquiditeitspositie van GGZ Friesland wordt nauwgezet gemonitord. De kredietfaciliteit ultimo 2023 bij de BNG bedraagt € 14 miljoen. GGZ Friesland maakt ultimo 2023 geen gebruik van deze faciliteit en verwacht deze op basis van liquiditeitsprognoses ook niet te hoeven gebruiken. De verstrekte zekerheden gelden ook voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG (zie toelichting langlopende schulden).

De lening met nummer BNG 113861 met een afsluitdatum van 01-07-2020 en een hoofdsom van € 3,4 miljoen is een ongeborgde lening. De BNG heeft deze ongeborgde lening samen met het kredietarrangement in rekening courant (€ 14 miljoen), onder 1 financieringsovereenkomst verwerkt en deze ongeborgde lening valt bij de BNG onder de noemer faciliteiten.

PASSIVA

32. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Bestemmingsfondsen	28.582.070	26.683.271
Overige reserves	3.075.631	2.984.213
	<u>31.657.701</u>	<u>29.667.484</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2022
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten WLZ/ZVW	<u>29.468.995</u>	<u>-2.785.724</u>	<u>-</u>	<u>26.683.271</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2023
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten WLZ/ZVW	<u>26.683.271</u>	<u>1.898.799</u>	<u>-</u>	<u>28.582.070</u>

Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2022
	€	€	€	€
Overige reserves	<u>4.587.625</u>	<u>-1.603.412</u>	<u>-</u>	<u>2.984.213</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2023
	€	€	€	€
Overige reserves	2.984.213	91.418	-	3.075.631

Toelichting:

Bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten WLZ/ZVW is een reserve waaraan door derden een beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan. Onder overige reserves is opgenomen dat deel van het resultaat, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van GGZ Friesland vrij kunnen beschikken.

33. Voorzieningen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige voorzieningen		
Generatiepact	401.643	1.191.880
Langdurig zieken	1.282.553	918.849
Jubileumuitkeringen	1.954.471	1.883.667
	<u>3.638.667</u>	<u>3.994.396</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Oprenten en verandering disconterings- voet	Saldo per 31 december 2023
	€	€	€	€	€	€
Generatiepact	1.191.880	43.544	-27.078	-941.350	134.647	401.643
Langdurig zieken	918.849	1.255.021	-608.296	-283.021	-	1.282.553
Jubileumuitkeringen	1.883.667	263.064	-156.188	-74.450	38.378	1.954.471
Totaal voorzieningen	<u>3.994.396</u>	<u>1.561.629</u>	<u>-791.562</u>	<u>-1.298.821</u>	<u>173.025</u>	<u>3.638.667</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2023
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	514.375
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	3.124.292
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.260.458

Toelichting per categorie voorziening:

Generatiepact

Met ingang van boekjaar 2022 is een langdurige voorziening opgenomen voor medewerkers van 63 jaar en ouder welke gebruik kunnen maken van de, in de cao vermelde, generatieregeling. Genaamd: Generatiepact. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren bedragen. De berekening is gebaseerd op de gedane toezeggingen en deelnamekans. De deelnamekans is op basis van de werkelijke instroom lager dan voorgaand jaar ingeschat, hetgeen heeft geresulteerd in een verlaging van de voorziening. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,56% (2022: 3,81%).

De regeling geldt voor de looptijd van de CAO, welke eindigt op 31 december 2024.

Langdurig zieken

Er is een langdurige voorziening opgenomen voor personeelsleden die geheel of gedeeltelijk ziek of arbeidsongeschikt zijn. Dit om de op balansdatum bestaande verplichtingen in de toekomst te kunnen uitbetalen.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubileumuitkeringen voorziet in de toekomstige uitkeringen bij jubilea van een 12,5-jarig, 25-jarig en 40-jarig dienstverband en ook pensionering. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,56% (2022: 3,81%).

34. Langlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan banken		
Leningen o/g	31.859.625	24.743.238

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	26.156.020	27.568.802
Bij: nieuwe leningen	8.900.000	-
Af: aflossingen	-1.486.949	-1.412.782
Stand per 31 december	33.569.071	26.156.020
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-1.709.446	-1.412.782
Stand langlopende schulden per 31 december	31.859.625	24.743.238

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	2023	2022
	€	€
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.709.446	10.312.782
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)		
(balanspost)	31.859.625	24.743.238
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	25.324.353	19.319.005

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden onder hoofdstuk 20.

Op 25 juli 2023 is de financieringsovereenkomst zoals geldig tot en met 25 juli 2023 komen te vervallen en is er met de BNG bank een nieuwe financieringsovereenkomst overeengekomen. In deze nieuwe financieringsovereenkomst is bij de financiële voorwaarden de EBITDA-floor ratio komen te vervallen.

Er zijn met betrekking tot de nieuwe BNG bank financieringsovereenkomst verschillende financiële voorwaarden (ratio's) overeengekomen op basis van de geconsolideerde jaarrekening van GGZ Friesland; zijnde DSCR van 1,3 en een solvabiliteit van minimaal 20% voor 2023. GGZ Friesland voldoet ultimo 2023 aan de solvabiliteit met 28,7%. De DSCR bedraagt 3,6 en voldoet aan de minimaal gestelde voorwaarde van 1,3.

Op 11 september 2023 is de Kasgeldfaciliteit (€ 8,9 miljoen) omgezet in een geborgde langlopende lening met een looptijd van 30 jaar.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige schulden		
Financial Lease	3.218.453	3.392.290

Toelichting in welke mate (het totaal van) de overige langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Aflossingsverplichtingen < 1 jaar	173.727	173.837
Langlopend deel > 1 jaar	3.044.726	3.218.453
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	886.923	1.060.157

Toelichting:

De verplichting Financial Lease bestaat uit het huurpand MFE Drachten en het pand De Batting.

35. Kortlopende schulden

Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen

Kasgeldfaciliteit	-	8.900.000
Aflossingsverplichting komend boekjaar langlopende leningen	1.709.446	1.412.782
	<u>1.709.446</u>	<u>10.312.782</u>

Toelichting:

Op 11 september 2023 is de Kasgeldfaciliteit (€ 8,9 miljoen) omgezet in een geborgde langlopende lening met een looptijd van 30 jaar.

De aflossingsverplichting heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren	2.970.751	3.021.167
-------------	-----------	-----------

Toelichting:

De schulden aan leveranciers en handelskredieten hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Schulden aan groepsmaatschappijen

Schulden aan groepsmaatschappijen	807.169	668.541
-----------------------------------	---------	---------

Toelichting:

Dit betreft een schuld aan Synaeda PMC B.V., voor de Synaeda MVO beschikbaarheidsbijdrage 2023, als gevolg van de gezamenlijke MVO aanvraag 2023 welke GGZ Friesland voor de gehele groep heeft moeten doen.

De schuld aan groepsmaatschappijen heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	52.568	77.649
Loonheffing	5.193.333	4.907.630
	<u>5.245.901</u>	<u>4.985.279</u>

Omzetbelasting

De schuld aan omzetbelasting en loonheffing heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Schulden terzake van pensioenen

Pensioenen	<u>2.465.442</u>	<u>2.432.870</u>
------------	------------------	------------------

De schuld aan pensioenen heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Overige schulden

LFB-uren	9.661.702	9.062.702
Vakantiedagen	4.092.797	4.106.016
Vakantiegeld	3.716.142	3.555.173
Personeel nog te betalen	238.329	341.701
Vooruit ontvangen bedragen	41.914	84.556
Overige schulden	2.544.340	2.431.648
Financieringsverschil ZVW	1.441.453	3.853.083
Financieringsverschil Jeugd	714.397	25.563
Financieringsverschil FOR	483.292	-
Financieringsverschil WMO	-	111.476
	<u>22.934.366</u>	<u>23.571.918</u>

Toelichting:

Het totaal van de Overige schulden is ultimo 2023 € 850K lager dan ultimo 2022. Grootste afwijking zit in de afname van het financieringsverschil ZVW en een toename van het financieringsverschil Jeugd en Forensisch.

De LFB uren en Vakantiedagen hebben een langlopend karakter, echter aangezien deze budgetten direct opeisbaar zijn worden deze posten gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

De Overige schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar, tenzij anders aangegeven.

36. Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen

Fiscale eenheid

Stichting GGZ Friesland maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met Synaeda PMC B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid.

Ultimo 2023 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € 45K.

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur en operationele leasing. De geleasede machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. De operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de winst- en verliesrekening verwerkt. Ultimo 2023 heeft de organisatie meerjarige huurverplichtingen van in totaal € 11.279K. De looptijden van de diverse huurcontracten beslaan diverse perioden.

Ultimo 2023 heeft de organisatie meerjarige operationele leaseverplichtingen van in totaal € 3.795K. De looptijden van de diverse leasecontracten beslaan diverse perioden van 2 maanden tot 96 maanden.

De instelling heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende leasecontracten, huur en overeenkomsten.

	betalbaar binnen 1 jaar	betalbaar binnen 1 - 5 jaar	betalbaar na 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Huur	2.190.165	5.145.297	3.944.236	11.279.698
Operationele lease	1.043.804	2.569.091	183.009	3.795.904
	<u>3.233.969</u>	<u>7.714.388</u>	<u>4.127.245</u>	<u>15.075.602</u>

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Ook wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2023 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 4.912,6 miljoen (prijsniveau 2023).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2023. De sector is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van GGZ Friesland per 31 december 2023.

Grondaankoop stadsdeel Middelsee in Leeuwarden (De Brédyk)

GGZ Friesland is eind 2020 een koopovereenkomst overeengekomen, met de mogelijkheid tot ontbinding, voor de aankoop van een bouwkaavel ter grootte van 27.000 vierkante meter in het nieuw te ontwikkelen stadsdeel Middelsee in Leeuwarden. GGZ Friesland wil op deze locatie nieuwbouw realiseren.

De investering bedraagt € 3.375K te vermeerderen met het bij de levering geldende percentage voor de omzetbelasting dat van toepassing is voor bouwrijpe grond c.q. fiscaal bouwterrein.

Claims

Tegen de instelling zijn diverse claims ingediend die door haar worden betwist. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt - mede op grond van ingewonnen juridisch advies en mede omdat zij veelal gedekt worden door de aansprakelijkheidsverzekering - aangenomen dat deze geen materiële invloed van betekenis zullen hebben op de financiële positie.

17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Goodwill	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2023			
- cumulatieve aanschafwaarde	3.214.561	1.278.134	4.492.695
- cumulatieve afschrijvingen	-2.410.324	-958.600	-3.368.924
Boekwaarde per 1 januari	804.237	319.534	1.123.771
Mutaties in boekjaar			
- investeringen	57.571	-	57.571
- afschrijvingen	-269.292	-319.534	-588.826
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-211.721	-319.534	-531.255
Stand per 31 december 2023			
- cumulatieve aanschafwaarde	3.272.132	1.278.134	4.550.266
- cumulatieve afschrijvingen	-2.679.616	-1.278.134	-3.957.750
Boekwaarde per 31 december	592.516	-	592.516

18 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIEËLE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering en vooruit- betaald op materieële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023					
- cumulatieve aanschafwaarde	76.037.889	21.547.829	30.480.569	8.845.677	136.911.964
- cumulatieve afschrijvingen	-30.956.350	-11.879.948	-24.759.201	-6.258.107	-73.853.606
Boekwaarde per 1 januari	45.081.539	9.667.881	5.721.368	2.587.570	63.058.358
Mutaties					
- investeringen	624.447	542.470	853.907	383.400	2.404.224
- afschrijvingen	-2.975.438	-901.684	-1.537.647	-	-5.414.769
- ingebruikname van Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	120.964	695.884	-	-816.848	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-2.230.027	336.670	-683.740	-433.448	-3.010.545
Stand per 31 december 2023					
- cumulatieve aanschafwaarde	76.662.336	22.090.299	31.334.476	9.229.077	139.316.188
- cumulatieve afschrijvingen	-33.810.824	-12.085.748	-26.296.848	-7.074.955	-79.268.375
Boekwaarde per 31 december	42.851.512	10.004.551	5.037.628	2.154.122	60.047.813

19 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deel- nemingen in groepsmaat- schappijen	Andere deel- nemingen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	11.905.591	665	241.374	12.147.630
Resultaat deelnemingen	1.607.706	7	-	1.607.713
Herrubricering Disagio WFZ	-	-	-200.361	-200.361
(Terugname) waardeverminderingen	-	-	-5.653	-5.653
Boekwaarde per 31 december 2023	13.513.297	672	35.360	13.549.329

20 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2023 (ENKELVOUDIG)

Specificatie en verloop van de schulden aan banken:

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings- wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG 82843	05-07-1994	2.268.901	30	onderhands	1,63	151.257	-	75.630	75.627	-	1	lineair	75.627	gemeentegarantie
BNG 99844	24-12-2004	2.500.000	25	onderhands	3,97	700.000	-	100.000	600.000	100.000	6	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 103062	01-10-2007	2.500.000	25	onderhands	4,60	1.000.000	-	100.000	900.000	400.000	9	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 97088	18-03-2003	3.000.000	30	onderhands	4,81	1.100.000	-	100.000	1.000.000	500.000	10	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 103561	15-04-2008	2.500.000	25	onderhands	4,62	1.050.000	-	100.000	950.000	450.000	10	lineair	100.000	waarborgfonds
NWB B00126	01-04-2011	10.918.600	27	onderhands	0,17	6.352.640	-	397.040	5.955.600	3.970.400	15	lineair	397.040	waarborgfonds
BNG 93918	03-12-2001	4.537.802	40	onderhands	5,24	2.155.457	-	113.445	2.042.012	1.474.787	18	lineair	113.445	waarborgfonds
BNG 101108	08-12-2005	6.000.000	39	onderhands	3,99	6.000.000	-	-	6.000.000	6.000.000	22	einde looptijd	-	waarborgfonds
BNG 101107	08-12-2005	4.000.000	40	onderhands	3,89	2.300.000	-	100.000	2.200.000	1.700.000	22	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 101627	03-05-2006	4.000.000	40	onderhands	4,41	2.400.000	-	100.000	2.300.000	1.800.000	23	lineair	100.000	waarborgfonds
BNG 113861	01-07-2020	3.400.000	15	onderhands	2,12	2.946.666	-	226.667	2.719.999	1.586.666	12	lineair	226.667	onborgd
BNG 116630	11-09-2023	-	30		3,39	-	8.900.000	74.167	8.825.833	7.342.500	29	lineair	296.667	waarborgfonds
TOTAAL						26.156.020	8.900.000	1.486.949	33.569.071	25.324.353			1.709.446	

21 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023

	2023	2022
	€	€
37. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	84.187.036	76.010.755
Wet langdurige zorg	30.565.077	27.741.078
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg	73.531	702.765
Forensische zorg	3.696.447	4.729.972
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	4.416.733	4.393.866
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	46.259	358.932
	<u>122.985.083</u>	<u>113.937.368</u>

Toelichting:

De omzet in de zorgverzekeringswet (ZVW) is in 2023 € 8,1 miljoen hoger dan in 2022. Enerzijds wordt deze stijging veroorzaakt door een relatieve hoge indexatie van de NZa-tarieven vanwege de hoge inflatie. Anderzijds is het aantal mensen waaraan ZVW-zorg is verleend, gestegen in 2023 ten opzichte van 2022.

De omzet in de WLZ is in 2023 € 2,8 miljoen hoger dan in 2022. Ook hier is sprake van een hoge indexatie. Daarnaast is in de jaarrekening 2023 € 0,3 miljoen omzet met betrekking tot 2022 meegenomen. Gedurende 2023 heeft het Zorgkantoor bevestigd dat er landelijk voldoende budget was om dit alsnog toe te kennen aan GGZ Friesland.

Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

Continuïteitsbijdrage	29.630	294.222
Bijdrage meerkosten	16.629	64.710
	<u>46.259</u>	<u>358.932</u>

Toelichting:

In 2023 was er nog zeer beperkt sprake van een vergoeding in het kader van de continuïteit en meerkosten als gevolg van Covid-19. Dit betreft in alle gevallen hogere inkomsten met betrekking tot voorgaande jaren dan eerder ingeschat.

38. Opbrengsten Jeugdwet

Opbrengsten Jeugdwet	<u>8.738.084</u>	<u>8.585.258</u>
----------------------	------------------	------------------

39. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Opbrengsten WMO	10.436.737	10.349.779
Overige zorgprestaties	1.293.572	1.295.157
	<u>11.730.309</u>	<u>11.644.936</u>

	2023	2022
	€	€
40. Overige bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten winkels	614.073	527.440
Opbrengsten POH	3.237.804	3.010.525
Opbrengst detachering	1.273.862	1.056.187
Opbrengst verkoop activa	-	361.845
Opbrengst uit verhuur	555.136	538.307
Overige opbrengsten	1.650.483	1.147.983
	<u>7.331.358</u>	<u>6.642.287</u>

Toelichting:

Het totaal van de Overige bedrijfsopbrengsten is in 2023 € 0,7 miljoen hoger dan in 2022. Dit betreft onder andere hogere opbrengsten POH (Praktijk Ondersteuner Huisarts), hogere opbrengsten doordat meer medewerkers zijn gedetacheerd en hogere overige opbrengsten.

41. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

Personeel niet in loondienst	<u>8.191.153</u>	<u>8.668.601</u>
------------------------------	------------------	------------------

Personeelskosten

42. Lonen en salarissen *

Brutolonen *	<u>80.846.460</u>	<u>78.107.898</u>
--------------	-------------------	-------------------

Toelichting:

In boekjaar 2023 heeft er een herrubricering plaatsgevonden van de ontvangen uitkeringen van het UWV, deze zijn van overige bedrijfskosten (overige personeelskosten) naar de Lonen en Salarissen overgeplaatst.

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 29 paragraaf 5.1 onder vergelijkende cijfers.

43. Sociale lasten

Premies sociale verzekeringswetten	<u>12.856.475</u>	<u>12.331.719</u>
------------------------------------	-------------------	-------------------

44. Pensioenlasten

Pensioenlasten	<u>7.467.699</u>	<u>7.237.057</u>
----------------	------------------	------------------

Personeelsleden

	2023	2022
FTE		
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden zorg gerelateerd	1.079	1.074
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden niet zorg gerelateerd	278	287
	<u>1.357</u>	<u>1.361</u>

	2023	2022
	€	€
45. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		
Immateriële vaste activa	588.826	843.809
Materiële vaste activa	5.414.769	5.291.852
Financiële vaste activa	5.653	5.650
	<u>6.009.248</u>	<u>6.141.311</u>
46. Overige waardevermindering van immateriële en materiële vaste activa		
Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa	-	428.062
Overige waardeverminderingen materiële vaste activa	-	33.766
	<u>-</u>	<u>461.828</u>
47. Overige bedrijfskosten *		
Overige personeelskosten *	6.162.046	6.031.282
Onderhoud en energiekosten	4.846.208	4.030.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	4.325.111	4.089.303
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.069.187	3.010.598
Autokosten	1.276.953	1.135.648
Mutatie dubieuze debiteuren	50.783	-98.677
Algemene kosten	9.421.310	9.655.700
Huur en leasing	4.295.002	4.071.415
Mutatie voorzieningen	262.807	1.403.869
Kosten Covid-19 crisis	9.306	77.673
	<u>33.718.713</u>	<u>33.406.811</u>

Toelichting:

In de Overige bedrijfskosten zijn de meeste posten toegenomen onder invloed van de inflatie, met name Onderhoud en energiekosten en Huur en leasing. De Mutatie voorzieningen daarentegen zijn afgenomen door vernieuwd inzicht in de voorziening generatiepact met betrekking tot de deelnamekansen. De deelnamekansen is op basis van de werkelijke instroom lager dan voorgaand jaar ingeschat, hetgeen heeft geresulteerd in een verlaging van de voorziening.

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 29 paragraaf 5.1 onder vergelijkende cijfers.

Mutatie voorzieningen

Mutatie voorziening langdurig zieken	971.999	-87.590
Mutatie voorziening ambtsjubilea	188.614	127.652
Mutatie voorziening generatiepact	-897.806	1.363.807
	<u>262.807</u>	<u>1.403.869</u>

Financiële baten en lasten

	2023	2022
	€	€
48. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Rentebaten	227.176	33.066
Rente impact wijziging disconteringsvoet	-	632.218
	<u>227.176</u>	<u>665.284</u>

Toelichting:

Door een stijging van het 1 maands Euribor percentage 2023 ten opzichte van 2022 zijn de rentebaten navenant toegenomen.

De post Rente impact wijziging disconteringsvoet betreft het verschil in de contante waarde van het oude en nieuwe percentage van de gehanteerde disconteringsvoet voor de voorzieningen. De disconteringsvoet in 2023 bedraagt 3,56% (2022: 3,81%).

49. Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten	1.119.449	920.402
Rentelasten financial lease	77.128	84.085
Rente impact wijziging disconteringsvoet	173.025	-
Bereidstellingsprovisie	128.250	182.287
Borgingskosten	41.906	25.126
	<u>1.539.758</u>	<u>1.211.900</u>

Toelichting:

Door een stijging van het 1 maands Euribor percentage 2023 ten opzichte van 2022 zijn de rentelasten over de kasgeldfaciliteit toegenomen.

In 2023 is de bereidstellingsprovisie afgenomen doordat de kasgeldfaciliteit is omgezet in een langlopende lening en daarnaast is de ongeborgde financiering BNG op 25 juli 2023 komen te vervallen.

In 2023 zijn de borgingskosten hoger doordat op 11 september 2023 de Kasgeldlening is omgezet in een langlopende lening, waarvoor er een disagio aan het WFZ betaald is ad. 336,5K in 2023, de afschrijving in 2023 op dit disagio bedraagt 11,7K.

Daarnaast is met ingang van boekjaar 2023 het bestaande disagio (WFZ 2005-2008) geherrubriceerd van de financiële vaste activa naar de vlottende activa (vooruitbetaalde bedragen).

50. Aandeel in het resultaat deelnemingen

Aandeel resultaat Synaeda PMC B.V.	1.607.706	1.368.976
Aandeel resultaat CAGGB B.V.	-	333.879
Aandeel resultaat GGZ Collectief B.V.	7	1
	<u>1.607.713</u>	<u>1.702.856</u>

51. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen GGZ Friesland en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met GGZ Friesland. Dit betreffen onder meer de relaties tussen GGZ Friesland en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of een bedrag in rekening is gebracht. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen in de toelichting van de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

22 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting GGZ Friesland heeft de jaarrekening 2023 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 21 mei 2024.

De raad van toezicht van GGZ Friesland heeft de jaarrekening 2023 goedgekeurd in de vergadering van 21 mei 2024.

Resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen ten behoeve van de resultaatbestemming, waardoor de Raad van Bestuur heeft besloten het resultaat te verdelen volgens de resultaatverdeling in hoofdstuk 14, Winst- en verliesrekening over 2023.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

Dr. A.D.F. Dhondt (RvB) 23 mei 2024

W.G.

Drs. A.J. Bell MCM (RvB) 23 mei 2024

W.G.

Drs. ing. G. Jaarsma (RvT) 23 mei 2024

W.G.

Ir. H.G. Rijnhart (RvT) 23 mei 2024

W.G.

E.A. de Boer MBA (RvT) 23 mei 2024

W.G.

Drs. G. Majoor (RvT) 23 mei 2024

W.G.

Ir. P.M. van Rooij (RvT) 23 mei 2024

W.G.

Drs. R. Mentjox (RvT) 23 mei 2024

W.G.

Drs. T. Boer (RvT) 23 mei 2024

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

1 Statutaire regeling winstbestemming

Het resultaat wordt toegekend aan het vermogen.

In art. 10.7c van de statuten staat dat besluiten van de raad van bestuur omtrent resultaatbestemming aan de voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht onderworpen zijn.

2 Nevenvestigingen

Vestigingsnummer 000039752569

Handelsnaam GGZ Friesland Heerenveen

Bezoekadres Kastanjelaan 1, 8441NC Heerenveen

Vestigingsnummer 000039752577

Handelsnaam GGZ Friesland Drachten

Bezoekadres Compagnonsplein 1, 9202NN Drachten

Vestigingsnummer 000039752585

Handelsnaam GGZ Friesland Franeker

Bezoekadres Burgemeester J Dijkstraweg 6, 8801PG Franeker

Vestigingsnummer 000039752720

Handelsnaam GGZ Friesland Sneek

Bezoekadres Bolswarderbaan 1, 8601ZK Sneek

Vestigingsnummer 000039752739

Handelsnaam GGZ Friesland Dokkum

Bezoekadres Birdaarderstraatweg 80 B, 9101PK Dokkum

Vestigingsnummer 000049462547

Handelsnaam Stichting GGZ Friesland

Bezoekadres Harlingerweg 54 A, 8801PD Franeker

Vestigingsnummer 000049463918

Handelsnaam Stichting GGZ Friesland

Bezoekadres Sixmastraat 2, 8932PA Leeuwarden

Vestigingsnummer 000049464000

Handelsnaam Stichting GGZ Friesland

Bezoekadres K R Poststraat 131, 8448EB Heerenveen

Vestigingsnummer 000049464159

Handelsnaam Stichting GGZ Friesland

Bezoekadres Jetting 1, 8862AK Harlingen

Vestigingsnummer 000049464574

Handelsnaam Stichting GGZ Friesland

Bezoekadres Borniastraat 34 b, 8934AD Leeuwarden

Vestigingsnummer 000049464817

Handelsnaam Stichting GGZ Friesland

Bezoekadres Zonnedaauw 2 a, 9202PA Drachten

Stichting GGZ Friesland te Leeuwarden

Vestigingsnummer 000049464949
Handelsnaam Stichting GGZ Friesland
Bezoekadres De Drie Dukatons 13, 8917ET Leeuwarden

Vestigingsnummer 000049464981
Handelsnaam Stichting GGZ Friesland
Bezoekadres De Drie Dukatons 11, 8917ET Leeuwarden

Vestigingsnummer 000049465031
Handelsnaam Stichting GGZ Friesland
Bezoekadres De Drie Dukatons 15, 8917ET Leeuwarden

Vestigingsnummer 000052989682
Handelsnaam GGZ Friesland Bertilla
Bezoekadres Burgemeester Wuiteweg 140, 9203KP Drachten

Vestigingsnummer 000039485455
Handelsnaam Synaeda Sneek
Bezoekadres Martiniplein 15 C, 8601EG Sneek

Vestigingsnummer 000039485463
Handelsnaam Synaeda Leeuwarden
Bezoekadres Sixmastraat 1, 8932PA Leeuwarden

Vestigingsnummer 000039485471
Handelsnaam Synaeda Heerenveen
Bezoekadres Kastanjelaan 1, 8441NC Heerenveen

Vestigingsnummer 000039485498
Handelsnaam Synaeda Drachten
Bezoekadres De Opgang 2 1, 9203GD Drachten

Vestigingsnummer 000039485501
Handelsnaam Synaeda Dokkum
Bezoekadres Rondweg-West 35 S, 9101BE Dokkum

Vestigingsnummer 000049023020
Handelsnaam Synaeda Digitale Poli
Bezoekadres Sixmastraat 3, 8932PA Leeuwarden

Vestigingsnummer 000001185721
Handelsnamen CAGGB
Praktijk Buitenpost Centrum Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg Buitenpost
Centrum Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg Buitenpost
Bezoekadres Kerkstraat 41, 9285TA Buitenpost

3 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting GGZ Friesland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting GGZ Friesland (of hierna 'de Stichting') te Leeuwarden (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting GGZ Friesland per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojWMG) van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting GGZ Friesland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de RojWMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, de overige gegevens, en het verslag van de interne toezichthouder in overeenstemming met de RojWMG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze ongedeelde verantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de onderdelen of activiteiten binnen de groep. In dat kader zijn wij ook verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 23 mei 2024

KPMG Accountants N.V.

J. Dijkstra RA

